

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

Σύνοψη του Ελέγχου
των Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων
Φορέων Γενικής Κυβέρνησης προς τρίτους

Μάρτιος 2018

Αυτή η σελίδα είναι σκόπιμα κενή

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Α.Δ.Ε.	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
Γ.Λ.Κ.	Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
Ε.Σ.	Ελεγκτικό Συνέδριο
ΕΑΣ	Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Α.Ε.
ΕΦ	Ειδικοί Φορείς
ΕΑΒ	Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε.
ΝΣΚ	Νοσοκομεία
ΟΜΜΑ	Οργανισμός Μεγάλου Μουσικής
ΠΔΕ	Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων
ΣΝ	Στρατιωτικά Νοσοκομεία
ΣΤΑΣΥ	Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε.
1 ^η ΥΠΕ	1 ^η Υγειονομική Περιφέρεια
ΥΠΕΘΑ	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
Φ.Γ.Κ.	Φορείς Γενικής Κυβέρνησης
ESM	European Stability Mechanism

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή.....	5
2. Ευρήματα-Διαπιστώσεις.....	10
1. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις.	10
1.1. Χρονολογική Ωρίμανση	10
1.2. Κατηγορίες Πιστωτών	10
1.3. Τόκοι – Χρηματικές Ποινές	10
1.4. Στάδιο Πληρωμής	11
1.5. Νομική Εγκυρότητα	12
1.6. Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις.....	12
1.7. Λοιπά	13
2. Πρόγραμμα Εκκαθάρισης Ληξιπροθέσμων Υποχρεώσεων.	14
2.1. Γενικοί κανόνες εφαρμογής του Προγράμματος Εκκαθάρισης των Ληξιπροθέσμων Υποχρεώσεων:	14
2.2. Ροή της χρηματοδότησης του ESM προς τους ελεγχόμενους φορείς.	16
2.3. Δημοσιονομικές αναφορές για τις ανάγκες του Προγράμματος.....	17
2.4. Ευρήματα –Διαπιστώσεις	17
2.5. Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς.	18
2.6. Πηγές δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	22
2.7. Αποτελέσματα του Προγράμματος Αποπληρωμής Ληξιπροθέσμων Υποχρεώσεων....	26
2.8. Μηχανισμός συμψηφισμών.	27
3. Συστάσεις	28
I. Συστάσεις για την Αξιοπιστία Δεδομένων και Συστημάτων Αναφοράς (Reporting Systems).....	28
II. Συστάσεις για την μη δημιουργία νέων ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων.	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.....	33
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	39
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	41
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	48
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	48
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII	48
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ	48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1. Εισαγωγή

Το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Σ.) διενεργεί έλεγχο επί των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης (Φ.Γ.Κ.)¹ προς τρίτους (νομικά πρόσωπα εκτός Γενικής Κυβέρνησης).

Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις είναι οι οικονομικές υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί από τους Φ.Γ.Κ., οι πληρωμές των οποίων δεν πραγματοποιήθηκαν στον οριζόμενο από το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο χρόνο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.)² το συνολικό ύψος των Ληξιπροθέσμων Υποχρεώσεων των Φ.Γ.Κ. προς τρίτους ήταν:

31.12.2016	31.8.2017
4.759 εκατ. ευρώ	6.026 εκατ. ευρώ

Η σώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων μπορεί να έχει αρνητικές επιδράσεις στην εγχώρια οικονομία και αποτελεί μείζον πρόβλημα του δημοσιονομικού συστήματος της χώρας. Η καταγραφή επομένως, των αιτιών δημιουργίας ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων βοηθά την Κυβέρνηση να διαμορφώσει στρατηγικές αντιμετώπισης του προβλήματος, οι οποίες περιλαμβάνουν την εκκαθάριση, την απογραφή, την επιβεβαίωση-επαλήθευση και την πληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, καθώς και να θεσμοθετήσει μεταρρυθμίσεις για την πρόληψη δημιουργίας νέων.

Για τους λόγους αυτούς το Ε.Σ.³ ως ο μοναδικός εξωτερικός ελεγκτής του δημοσιονομικού συστήματος της χώρας αποφάσισε τη διενέργεια εκτάκτου ελέγχου επί των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των Φ.Γ.Κ. εκτός Ετησίου Προγράμματος Ελέγχων 2017 και με ανάλογη τροποποίηση μάλιστα αυτού.

Σκοπός του ελέγχου είναι:

- α) η εξέταση και ανάλυση της διαδικασίας καταγραφής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΦΓΚ προς τρίτους,
- β) η ανάλυση της εφαρμογής του προγράμματος απορρόφησης των κονδυλίων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (European Stability Mechanism-ESM) για την εκκαθάριση των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων,
- γ) ο έλεγχος αξιοπιστίας των δημοσιονομικών δεδομένων και του συστήματος δημοσιονομικών αναφορών,

¹Όπως αυτοί καταγράφονται στο οικείο Μητρώο της ΕΛΣΤΑΤ

² Δελτίο Μηνιαίων Στοιχείων Γενικής Κυβέρνησης, Γ.Λ.Κ. Σεπτ. 2017

³Επισημαίνεται ότι στον νόμο περί του Δημοσίου Λογιστικού (ν. 4270/2014) και σε εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό δημοσιονομικό πλαίσιο, προβλέπεται ότι το Ε.Σ.:

- α) ασκεί τον έλεγχο του δημοσιονομικού συστήματος της χώρας και όλων των φορέων της γενικής κυβέρνησης, ως ο μοναδικός Εξωτερικός Ελεγκτής (άρθρο 169 παρ. 1),
- β) παρακολουθεί, ελέγχει και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα και την επάρκεια των φορέων άσκησης εσωτερικού ελέγχου, όπως π.χ. η Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων, Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., Γ.Ε.Ε.Δ.Δ., Ε.Δ.Ε.Λ. κ.ο.κ. (άρθρο 169 παρ. 2),
- γ) ενημερώνεται για το σύνολο των εκθέσεων ελέγχου, που εκπονούνται από τις υπηρεσίες (φορείς) εσωτερικού ελέγχου (άρθρο 168 παρ. 3),
- δ) ελέγχει την τήρηση των δημοσιονομικών αρχών και κανόνων σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης (άρθρο 21 περ. ιθ').

δ) ο έλεγχος των συστημικών λόγων συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και η επισκόπηση των πρακτικών της Δημοσιονομικής Διαχείρισης, καθώς και των διαδικασιών που προκαλούν την περαιτέρω συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων,

ε) υποβολή συστάσεων για τη βελτίωση των διαδικασιών εκκαθάρισης και συστήματος δημοσιονομικών αναφορών, προς επίλυση των υποκείμενων αδυναμιών σε επίπεδο Δημοσιονομικής Διαχείρισης.

Βασικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με τους στόχους του ελέγχου παρατίθενται συγκεντρωτικά ανά ελεγχόμενο φορέα σε πίνακες στο **Παράρτημα VIII**.

Ο έλεγχος διενεργείται, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των κείμενων δημοσιονομικών κανόνων, του Κώδικα Νόμων για το Ε.Σ., του Εγχειριδίου Ελέγχου του Ε.Σ. και στο πλαίσιο των αρχών και προτύπων του Διεθνούς Οργανισμού των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), τα οποία εγγυώνται, μεταξύ άλλων, την ανεξαρτησία, την ακεραιότητα και την αντικειμενικότητα των μελών των Ομάδων Ελέγχου σε σχέση με τον εν θέματι έλεγχο.

Ο έλεγχος υλοποιείται από 7 ομάδες ελέγχου (βλ. πίνακες με τις Ομάδες Ελέγχου και τις αποφάσεις της Προέδρου Ε.Σ. στο **Παράρτημα I**) για τους ακόλουθους επτά υποτομείς, στους οποίους κατανεμήθηκαν για τις ανάγκες του ελέγχου οι Φ.Γ.Κ. : α) Κεντρική Διοίκηση (Υπουργεία) και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, β) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, γ) Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Ε.Σ.Υ., δ) Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, ε) Ενιαίος Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), στ) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ζ) Λοιπά Νομικά Πρόσωπα. Στη διενέργεια του ελέγχου αυτού συνδράμει και η Ανώτατη Ελεγκτική Υπηρεσία της Κύπρου, στο πλαίσιο της γενικότερης συνεργασίας που έχει αναπτυχθεί με το Ε.Σ.(βλ. σχετικό Μνημόνιο Συνεργασίας στο **Παράρτημα II**) με τη συμμετοχή 2 ανωτάτων ελεγκτών στην Επιτροπή Παρακολούθησης και Εποπτείας του Ελέγχου και 7 ελεγκτών έναν για καθένα από τους ως άνω 7 Υποτομείς.

Ο έλεγχος έχει ενταχθεί με απόφαση της Προέδρου του Ε.Σ. στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Παρακολούθησης και Εποπτείας των Ελέγχων του Ετησίου Ελεγκτικού Προγράμματος, η οποία αποτελείται από 4 ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς, επικεφαλής δε της οποίας είναι Αντιπρόεδρος. Για την καλύτερη οργάνωση του ελέγχου, ενόψει μάλιστα και του ασφυκτικού για έναν τέτοιο έλεγχο χρονοδιαγράμματος (Οκτώβριος 2017 – Μάρτιος 2018 σε 27 ελεγχόμενους φορείς), συγκροτήθηκε με απόφαση της Προέδρου του Ε.Σ. και Ομάδα Υποστήριξης του, από 4 ελεγκτές με εμπειρία στη διενέργεια στοχευμένων ελέγχων, επικεφαλής της οποίας ορίστηκε η Γενική Συντονίστρια Διοικητικής Υποστήριξης του Ε.Σ.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε σε δύο φάσεις. Η πρώτη από Οκτώβριο 2017 έως 20.12.2017 και η δεύτερη από 8.1.2018 έως 30.3.2018. Η ελεγχόμενη περίοδος είναι από 31.12.2016 έως 31.8.2017⁴. Οι πίνακες με τα στοιχεία των επιτόπιων επισκέψεων των ομάδων ελέγχου παρατίθενται στο **Παράρτημα VI**.

Οι ελεγχόμενοι φορείς ανά υποτομέα είναι :

α) Υποτομέας Κεντρικής Διοίκησης:

Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (τακτικός Π/Υ),
Υπουργείο Εσωτερικών -Τομέας Προστασίας του Πολίτη (τακτικός Π/Υ),
Υπουργείο Οικονομίας -Ανάπτυξης (Π.Δ.Ε.)
Υπουργείο Υποδομών – Μεταφορών (Π.Δ.Ε.).

β)Υποτομέας ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού:

ΟΤΑ Α' βαθμού :

⁴Για τους υποτομείς ΟΤΑ και Νοσηλευτικά Ιδρύματα η ελεγχόμενη περίοδος είναι μέχρι 30.9.2017

Δήμος Αθηναίων,
 Δήμος Αχαρνών,
 Δήμος Περιστερίου,
 Δήμος Παλλήνης
 Δήμος Μαραθώνα,
 Δήμος Πεντέλης.

ΟΤΑ Β' βαθμού :

Περιφέρεια Αττικής
 Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

γ) Υποτομέας Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων του Ε.Σ.Υ. :

Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ - ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ – ΠΟΛΥΚΛΙΝΙΚΗ»,
 Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «ΑΤΤΙΚΟΝ»,
 Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών ΛΑΪΚΟ,
 Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ»,
 Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Πατρών «ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΒΟΗΘΕΙΑ»
 Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας – Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας
 «ΚΟΥΤΛΙΜΠΑΝΕΙΟ – ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΙΟ.

δ) Υποτομέας Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης :

ΙΚΑ,
 ΟΑΕΕ και
 Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων ενταγμένο στο Ενιαίο Ταμείο
 Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.)

ε) Υποτομέας: Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

στ) Υποτομέας: Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων(Α.Α.Δ.Ε.) και.

Δ.Ο.Υ. Κηφισιάς
 Φ.Α.Ε. Αθηνών

ζ) Υποτομέας : Λοιπά Νομικά Πρόσωπα:

Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (Ε.Α.Β.) Α.Ε.,
 Οργανισμός Μεγάλου Μουσικής Αθηνών Α.Ε.,
 Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα (Ε.Α.Σ.) Α.Ε.,
 Σταθερές Συγκοινωνίες (ΣΤΑ.ΣΥ.) Α.Ε.,
 1^η Υγειονομική Περιφέρεια Αττικής και
 Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ).

Η επιλογή των ελεγχόμενων φορέων βασίστηκε στο κριτήριο της σημαντικότητας της συνεισφοράς τους στο σύνολο των Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων του Υποτομέα σε συνδυασμό και με την συνεισφορά του κάθε Υποτομέα στο συνολικό ύψος των Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων και των επιστροφών φόρων. Έτσι, για τους 3 υποτομείς με το μεγαλύτερο ύψος ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (**Α.Α.Δ.Ε.**, **Φ.Κ.Α.** και **Ε.Ο.Π.Υ.Υ.**): οι ελεγχόμενοι φορείς για μεν τις επιστροφές φόρων της **Α.Α.Δ.Ε.** καλύπτουν το 56% των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στις 31.8.2017 (Φ.Α.Ε. Αθηνών) και σημαντική συμβολή στις λοιπές Δ.Ο.Υ. του Ν. Αττικής (Δ.Ο.Υ. Κηφισιάς), για μεν τους **Φ.Κ.Α.** το πρώην Ι.Κ.Α. και νυν Ε.Φ.Κ.Α. καλύπτει το 43,1% του συνολικού ποσού του υποτομέα, ο Ο.Α.Ε.Ε. καλύπτει το 9,5% του υποτομέα και το τέως Τ.Π.Δ.Υ. η εκτιμώμενη δαπάνη για την καταβολή των εφάπαξ αποζημιώσεων ανερχόταν στις

31.12.2016 σε 572.527.676 ευρώ, ενώ ο **Ε.Ο.Π.Υ.Υ.** είναι ένας ελεγχόμενος φορέας στον υποτομέα του με ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, οι οποίες αντιστοιχούν στο 17,48% στις 31.12.2016 και μετά από αναδρομική αναθεώρηση των στοιχείων σε 19,68% του συνόλου των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης. Για τους υποτομείς των Νοσοκομείων και των ΟΤΑ επελέγησαν και περιφερειακοί φορείς, 3 για τα Νοσοκομεία (ΠΓΝ Θεσσαλονίκης, ΠΓΝ Πάτρας και ΠΓΝ Λάρισας), 1 για τους ΟΤΑ (Περιφέρεια Κ. Μακεδονίας). Στον Υποτομέα των Υπουργείων οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των ελεγχόμενων φορέων για μεν τον τακτικό π/υ καλύπτουν το 41% και για το Π.Δ.Ε. το 79,5% των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του υποτομέα. Επιπροσθέτως, τα επιλεγέντα 2 Υπουργεία του τακτικού π/υ έχουν την ενδιαφέρουσα δημοσιονομική ιδιαιτερότητα της μεγάλης διασποράς των υπηρεσιών τους στην περιφέρεια (**Γενικά Επιτελεία Στρατού, Αεροπορίας και Ναυτικού, Ελληνική Αστυνομία**), ενώ τα 2 Υπουργεία του Π.Δ.Ε. ικανοποιούν επιπλέον και το κριτήριο του φορέα που έχει την ευθύνη κατάρτισης του **Π.Δ.Ε.**(Οικονομίας –Ανάπτυξης) καθώς και αυτό της υλοποίησης ενός σημαντικά μεγάλου τμήματός του(**Υποδομών και Μεταφορών**). Για τον υποτομέα των λοιπών νομικών προσώπων το κριτήριο της σημαντικότητας της συνεισφοράς τους στο σύνολο των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του υποτομέα , οδήγησε και σε μια ενδιαφέρουσα από δημοσιολογιστικής άποψης επιλογή φορέων, οι οποίοι καλύπτουν α) τον τομέα της υγείας με τη γνωστή στο Ε.Σ. προβληματική της πληρωμής δαπανών δημοσίων συμβάσεων προμηθειών νοσοκομείων, αλλά και την εμπλοκή τους στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων του τομέα (**1^η Υ.ΠΕ. Αττικής**, από τις μεγαλύτερες της χώρας), β) τις κρατικές ανώνυμες εταιρείες, που δραστηριοποιούνται στους ευαίσθητους τομείς της εθνικής άμυνας και της εθνικής ασφάλειας της χώρας (**Ε.Α.Β. Α.Ε., Ε.Α.Σ. Α.Ε.**), στην εκτέλεση του δημόσιου συγκοινωνιακού έργου με μέσα σταθερής τροχιάς στα όρια της περιφέρειας Αττικής (**ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.**), στην ανάπτυξη της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας (**ΕΤΕΑΝ Α.Ε.**) και γ) ενός μη κερδοσκοπικού νομικού προσώπου, που δραστηριοποιείται στον τομέα του πολιτισμού (**Ο.Μ.Μ.Α. Α.Ε.**).

Η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής των ελεγχόμενων φορέων, καθώς και τα οικονομικά στοιχεία σχετικά με το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ανά υποτομέα παρατίθενται στο **Παράρτημα ΙΙΙ** της παρούσας Σύνοψης Ελέγχου.

Με την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης του ελέγχου συντάχθηκαν 26 πίνακες προκαταρκτικών ευρημάτων, οι οποίοι κοινοποιήθηκαν στους ως άνω ελεγχόμενους φορείς, πλην της περίπτωσης των φορέων του υποτομέα της **Α.Α.Δ.Ε.**. Στην περίπτωση της Α.Α.Δ.Ε. ανέκυψαν προβλήματα στην συγκέντρωση των στοιχείων, που ζητούσε η Ομάδα Ελέγχου. Τα αιτούμενα στοιχεία απαιτούσαν την παραμετροποίηση των τηρούμενων από την Α.Α.Δ.Ε. αρχείων και βάσεων δεδομένων, η οποία προκάλεσε καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση της πρώτης φάσης του ελέγχου και εξακολουθεί να δημιουργεί κωλύματα για την ολοκλήρωση και της δεύτερης φάσης. Η εξέλιξη αυτή ήταν για το Ε.Σ. αναμενόμενη, αφενός μεν λόγω της πρόσφατης λειτουργίας της Αρχής (Ιανουάριος 2017), αφετέρου λόγω των υψηλών απαιτήσεων του ίδιου του ελέγχου, αλλά της έλλειψης ολοκληρωμένης πολιτικής διαχείρισης εμπιστευτικών πληροφοριών και δεδομένων.

Με την ολοκλήρωση της δεύτερης φάσης του ελέγχου συντάχθηκαν **26 τελικές εκθέσεις** ελέγχου και **1 ενδιάμεση έκθεση ελέγχου (για τον υποτομέα Α.Α.Δ.Ε.)**, οι οποίες παρατίθενται στο **Παράρτημα ΙΧ** της παρούσας Σύνοψης του Ελέγχου. Οι εκθέσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στους ελεγχόμενους φορείς, καθώς και στους εμπλεκόμενους στον έλεγχο φορείς(Υπουργείο Οικονομικών-Γ.Λ.Κ., Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Εργασίας, Υπουργείο Υγείας, κατά περίπτωση). Στις εκθέσεις αυτές περιέχονται τα ευρήματα και οι διαπιστώσεις του ελέγχου, καθώς και συστάσεις απευθυνόμενες στους ελεγχόμενους φορείς και στους εμπλεκόμενους στον έλεγχο φορείς, οι οποίοι καλούνται εντός του οριζόμενου από αυτές χρόνου (**20 Απριλίου 2018**) να εκθέσουν τις απόψεις του επί αυτών, καθώς και να υποβάλουν ένα χρονοδιάγραμμα των ενεργειών που προτίθενται να αναλάβουν για τη διαχείριση των συστάσεων. Με τη λήψη των ανωτέρω απαντήσεων και,

αφού τα αποτελέσματα του ελέγχου παρουσιαστούν στην Ολομέλεια του Ε.Σ., με επιστολή της Προέδρου αυτού θα αποσταλεί η παρούσα Σύνοψη του Ελέγχου (στην οριστική της μορφή) με τα Παραρτήματά της **στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων**, προκειμένου να συζητηθούν τα αποτελέσματα του ελέγχου **σε δημόσια συνεδρίαση των αρμόδιων κοινοβουλευτικών επιτροπών**⁵. Ακολούθως, η Σύνοψη του Ελέγχου με τα παραρτήματά της θα **αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του Ε.Σ.**

Ενόψει των σοβαρών ζητημάτων του δημοσιονομικού συστήματος της χώρας που αναδεικνύονται με τον παρόντα έλεγχο και τα οποία άπτονται της τήρησης του Μητρώου Δεσμεύσεων (ΜΔ), της ρεαλιστικότητας κατάρτισης των προϋπολογισμών, των Γενικών Δικλίδων Πληροφοριακών Συστημάτων και των Δικλίδων Εφαρμογών, της αξιοπιστίας των δεδομένων και των συστημάτων αναφορών, των διαπιστωθεισών αδυναμιών ως διαφορών μεταξύ των συστημάτων αναφορών, εκπροθέσμων ή ανακριβών αναφορών, πολλαπλών προβλημάτων στον τομέα της ανάθεσης και διαχείρισης προμηθειών στον τομέα της υγείας κλπ. το Ε.Σ. προτίθεται να διενεργήσει έλεγχο συμμόρφωσης (follow-up) επί των διατυπωθεισών συστάσεων το επόμενο έτος.

⁵ Βλ. σχετική τροποποίηση του Κανονισμού τη Βουλής με το άρθρο 7 της απόφασης της Ολομέλειας της Βουλής που λήφθηκε στην ΡΛΗ συνεδρίαση της 22.6.2017 (ΦΕΚ 92 Α'/26-6-2017) απόφασης της Βουλής «Για την τροποποίηση διατάξεων του Κανονισμού της Βουλής Μέρος Κοινοβουλευτικό (ΦΕΚ 106 Α'/24-6-1987) και Μέρος Β' (ΦΕΚ 51 Α'/10-4-1997), όπως ισχύουν»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2. Ευρήματα-Διαπιστώσεις

Ο ορισμός των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων με την επισήμανση και των ιδιαιτεροτήτων για τους Υποτομείς των Φ.Κ.Α και της Α.Α.Δ.Ε. παρατίθενται στο Παράρτημα IV της Σύνοψης Ελέγχου, ενώ στο Παράρτημα V αυτής καταγράφεται το νομικό, κανονιστικό πλαίσιο και οι εγκύκλιοι που αφορούν στην διαδικασία εκκαθάρισης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, στην τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων (ΜΔ), στις νομομοποιητικές διατάξεις δαπανών νοσοκομείων.

1. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις.

1.1. Χρονολογική Ωρίμανση

1.1.1. Μη συμμόρφωση του Μ.Δ. με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. Λανθασμένη βάση υπολογισμού της χρονολογικής ωρίμανσης των υποχρεώσεων (**ΟΤΑ - Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – ΣΤΑ.ΣΥ, ΟΜΜΑ, ΕΑΒ, ΕΑΣ, ΕΤΕΑΝ, ΝΣΚ - ΛΑΪΚΟ, ΑΤΤΙΚΟΝ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, ΛΑΡΙΣΑΣ, ΠΑΤΡΩΝ**). Λανθασμένος επιμερισμός των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στη σύνοψη του Μ.Δ με εξαίρεση των υποχρεώσεων που παρακολουθούνται μέσω του Π.Σ. SAP (στα **Λοιπά Νομικά Πρόσωπα**). (**ΝΣΚ - ΛΑΪΚΟ, ΑΤΤΙΚΟΝ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, ΛΑΡΙΣΑΣ, ΠΑΤΡΩΝ, ΕΑΣ, ΣΤΑΣΥ**).

1.1.1.2. Έλλειψη διακριτής παρακολούθησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων διάρκειας μεγαλύτερης του έτους (Υπουργεία - Υπουργείο Εσωτερικών – Τομέας Προστασίας του Πολίτη & ΥΠΕΘΑ). Μη λεπτομερής απεικόνιση στις οικονομικές αναφορές (**Α.Α.Δ.Ε. και Γ.Λ.Κ.**) της χρονολογικής ωρίμανσης των υποχρεώσεων από επιστροφές φόρων, οι οποίες παραμένουν ανεξόφλητες για διάστημα μεγαλύτερο των 90 ημερών. (**ΑΑΔΕ**)

1.1.1.3 Καθυστερήσεις στην εξόφληση των υποχρεώσεων από επιστροφές φόρων εισοδήματος & ΦΠΑ, για διάστημα μεγαλύτερο των 90 ημερών βάσει της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης επιστροφής Φ.Π.Α ή την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης (**Φ.Ε.Ν.Π**). (**ΑΑΔΕ**)

1.1.1.4 Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές δε συμπεριλαμβάνουν υποχρεώσεις των λογαριασμών που αφορούν σε κρατήσεις καλής εκτέλεσης, κρατήσεις δεκάτων, (**Λοιπά Νομικά Πρόσωπα - ΟΜΜΑ**) και ποσά από υπόλοιπα λογαριασμών προμηθευτών εσωτερικού και εξωτερικού. (**Λοιπά Νομικά Πρόσωπα -ΕΑΣ**)

Στο Παράρτημα VII παρατίθενται Πίνακες ανά Τομέα με τη χρονολογική ωρίμανση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

1.2. Κατηγορίες Πιστωτών

1.2.1 Καθυστερήσεις στην τακτοποίηση του συνόλου των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων επιστροφής φόρων της **Δ.Ο.Υ. Κηφισιάς**, λόγω επιβάρυνσής της με τη διαχείριση των επιστροφών φόρων κοινοπραξιών που παρουσιάζουν ιδιαίτερα υψηλό κύκλο εργασιών. (**ΑΑΔΕ**).

Στο Παράρτημα VII παρατίθενται Πίνακες ανά Τομέα με τις κατηγορίες πιστωτών.

1.3. Τόκοι – Χρηματικές Ποινές

1.3.1 Περίπτωση καταβολής τόκων 2.056.015,83 εκ. ευρώ μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης επί ληξιπρόθεσμης υποχρέωσης του ΓΕΣ (ΥΠΕΘΑ). Για το έτος 2017 συνολικό πληρωθέν ποσό, βάσει δικαστικών αποφάσεων 9.488.000 ευρώ (επιδικασθέντα ποσά συμπεριλαμβανομένων των τόκων) (**ΕΟΠΥΥ**).

1.3.2. Ενδεχόμενη καταβολή βάσει: α) προσωρινών εκτελεστών αποφάσεων ποσού 130.537,66 ευρώ (**Λοιπά Νομικά Πρόσωπα - ΕΑΣ**), β) εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων ποσού 535.104 ευρώ (**Λοιπά Νομικά Πρόσωπα- ΟΜΜΑ**), 2.179.172,35 ευρώ (**Λοιπά Νομικά Πρόσωπα -ΕΑΒ**) και 44.418.000 ευρώ (ΝΠΙΔ – ΕΤΕΑΝ), γ) τόκων υπερημερίας λόγω της εμφάνισης υψηλών εκπρόθεσμων υποχρεώσεων κυρίως προς την ΔΕΗ (**Λοιπά Νομικά Πρόσωπα - ΣΤΑΣΥ**) και δ) ενεργοποίησης ρητρών από την αθέτηση συμβατικών υποχρεώσεων (**Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – ΕΑΒ**).

1.3.3. Απουσία μηχανισμού παρακολούθησης ή πρόβλεψης τόκων υπερημερίας και χρηματικών ποινών. (**ΑΑΔΕ, ΠΔΕ - Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης, Υπουργείο Εσωτερικών – Τομέας Προστασίας του Πολίτη & ΥΠΕΘΑ, ΕΟΠΥΥ**). Μη διακριτή καταγραφή στο σύστημα των τόκων που επιβάλλονται με δικαστικές αποφάσεις παρά μόνο της συνολικής δαπάνης από δικαστικές αποφάσεις (**ΕΟΠΥΥ**).

1.3.4. Μη τήρηση της νομοθεσίας περί υποχρέωσης καταβολής τόκων επί αχρεωστήτως καταβληθέντων φόρων και έλλειψη πληροφόρησης για τη σχετική υποχρέωση καταβολής τόκων στο Μηνιαίο Δελτίο του Γ.Λ.Κ. (**ΑΑΔΕ**)

1.3.5. Η μη εκτέλεση τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων λόγω μη κατανομής πίστωσης, επιβαρύνει τον φορέα με την υποχρέωση καταβολής τόκων, σύμφωνα με το διατακτικό των αποφάσεων. Η συνολική επιβάρυνση εξαρτάται από το χρόνο που παραμένει σε εκκρεμότητα η εκτέλεσή τους. (**Υπουργεία - Π.Δ.Ε. Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών**).

1.4 Στάδιο Πληρωμής

1.4.1. Έλλειψη αυτοματοποιημένης σύνδεσης Α.Φ.Μ. με IBAN τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων. (**ΑΑΔΕ**)

1.4.2 Δεν αναρτώνται τα στοιχεία πληρωμών στο Διαδίκτυο-Πρόγραμμα Διαύγεια. (**Λοιπά Νομικά Πρόσωπα - ΟΜΜΑ, ΕΑΣ**)

1.4.3. Ο χρόνος κάλυψης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ξεκινά από την ημερομηνία ισχύος των ρυθμιστικών διατάξεων του ν.4486/2017. (**Λοιπά Νομικά Πρόσωπα - 1^η ΥΠΕ**)

1.4.4. Εντοπισμός ελλιπών δικαιολογητικών εξόφλησης (ενημερότητες, αποδεικτικά είσπραξης, κ.α.), συμβάσεων που δεν έχουν αναρτηθεί στο ΚΗΜΔΗΣ, παραλαβής τιμολογίων πριν την υπογραφή σχετικής σύμβασης με τον προμηθευτή, μη ορθής παραλαβής υλικών και υπηρεσιών από την επιτροπή παραλαβής, καθυστερήσεων στην επεξεργασία των πληρωμών, προμηθειών φαρμάκων χωρίς προηγούμενη ανάληψη υποχρέωσης. (**ΝΣΚ**)

1.4.5. Μη εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (αφορά επίδικες ή αμφισβητούμενες υποχρεώσεις) λόγω νομικών κωλυμάτων παρά την επάρκεια πιστώσεων στον Προϋπολογισμό (**ΠΔΕ Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης**).

1.4.6. Η ΔΕΕΠΔ πραγματοποιεί συμψηφισμούς φορολογικών υποχρεώσεων πιστωτών με υποχρεώσεις του Τομέα προς αυτούς κατόπιν υπόδειξης της ΑΑΔΕ, όμως δεν γνωρίζει το μέγεθός τους και δεν είναι δυνατή η διακριτή τους αναφορά καθώς η καταχώρησή τους γίνεται στο ΟΠΣΔΠ, το οποίο χειρίζεται το Υπ Οικ. (**Υπουργείο Εσωτερικών-Τομέας Προστασίας του Πολίτη**)

1.4.7. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι πραγματοποιούνται συμψηφισμοί φορολογικών οφειλών με οφειλές φορέων του ΥΠΕΘΑ (ΓΕΑ, ΓΕΣ) προς πιστωτές μερικώς, γεγονός που εντείνει διαχρονικά τη συσσώρευση ληξιπρόθεσμων. (**ΥΠΕΘΑ**)

1.4.8 Διαγραφή με συμψηφισμό ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς ΔΕΗ και ΕΥΔΑΠ ποσού 10.794.693,09 ευρώ, μετά την ανάδειξη από τον έλεγχο υποχρεώσεων του νομικού κενού και την πρόταση ψήφισης σχετικής νομοθετικής διάταξης (**ΟΤΑ- Περιφέρεια Αττικής**)

1.4.9. Αδυναμία αυτόματης εξαγωγής από το ΠΣ συγκεντρωτικής και αναλυτικής αναφοράς σχετικά με τους συμψηφισμούς που διενεργήθηκαν επί οφειλών δικαιούχων-

προμηθευτών σε ΔΟΥ ή σε άλλους φορείς Γενικής Κυβέρνησης (π.χ. ασφαλιστικά ταμεία) **(ΝΣΚ)**

1.5. Νομική Εγκυρότητα

1.5.1. Δεν παρακολουθούνται διακριτά οι επίδικες ή/και αμφισβητούμενες υποχρεώσεις, αλλά συμπεριλαμβάνονται στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. **(Υπουργεία & Π.Δ.Ε. - Υπουργείο Εσωτερικών – Τομέας Προστασίας του Πολίτη- ΠΣ, ΥΠΕΘΑ – ΓΕΣ & ΓΕΑ).**

1.5.2 Στην έκθεση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων μηνός Οκτωβρίου 2017 αναφέρονται δύο επίδικες υποχρεώσεις του ΓΕΣ : 1) € 3.639.699,74 για την προμήθεια εξοπλιστικών 6000 Σ/Α VHF-FH. και 2) € 5.951.009,93 για προμήθεια υλικού από την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία ΑΕ. **(Υπουργεία & Π.Δ.Ε. - ΥΠΕΘΑ).**

1.5.3 Η Νομική Υπηρεσία δεν τηρεί αρχείο με τη νομική κατάσταση των δικαστικών υποθέσεων (αμφισβητήσιμη, απορριπτέα, έγκυρη).Υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει σχηματιστεί υποχρέωση **(ΝΣΚ).**

1.5.4 Ο φορέας δεν διαθέτει Νομική Υπηρεσία και δεν παρακολουθούνται οι εκκρεμείς υποθέσεις του. Στο υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο δεν προβλέπεται η διενέργεια προβλέψεων για τις εκκρεμείς δικαστικές αποφάσεις **(ΟΤΑ).**

1.5.5. Δεν εντοπίστηκαν νόμιμα δικαιολογητικά για την επαλήθευση καταχωρημένων υποχρεώσεων στον λογαριασμό «Παραστατικά 5ετίας χωρίς νομιμοποίηση», συνολικού ποσού € 107.524,58. **(Ο.Τ.Α. - Δήμος Μαραθώνα)**

1.5.6. Ασάφεια & ελλιπής εφαρμογή νομικού πλαισίου αναφορικά με τον ορισμό της έννοιας των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από επιστροφή φόρων, με αποτέλεσμα να υφίσταται αμφισβήτηση ως προς το ύψος των δηλωμένων υποχρεώσεων ως ληξιπρόθεσμων και το χρονικό σημείο γέννησης των απαιτήσεων των φορολογουμένων.**(ΑΑΔΕ)**

1.6 Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις

1.6.1 Εντοπίστηκαν οι κατωτέρω μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις ανά ελεγχόμενο φορέα:

Υποεκτίμηση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	Π.Δ.Ε. Υπουργείου Υποδομών &	Π.Δ.Ε. Υπουργείου Υποδομών &	Υπουργείο Εσωτερικών – Τομέας	ΕΟΠΥΥ (2016/2017)	ΝΣΚ	Περιφέρεια Αττικής 12 ^{ος} 2016	ΜΔ	Δημοσιο-νομικές αναφορές
Με διάθεση πίστωσης	3,6 εκ. Ευρώ*	16,7 εκ. Ευρώ*						X
Από πιστοποιημένες εργασίες (εγκεκριμένοι λογαριασμοί έργων) για τις οποίες εκκρεμεί η έκδοση τιμολογίου	44,6 εκ. Ευρώ*	33,2 εκ. Ευρώ*						X
Εκκρεμής υποχρέωση για φορολογικούς λόγους (με πιθανότητα παραγραφής)			4,84 εκ. Ευρώ*				X	
Μη καταχωρημένα στο ΜΔ τιμολόγια					317 χιλ. Ευρώ*		X	
Εκπρόθεσμες υποβολές δαπανών				2 εκ. Ευρώ[1] 2,9 εκ. Ευρώ			X	X
Από δάνειο						115 χιλ. Ευρώ*	X	X

*: το ποσό αφορά ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις

1.6.2 Μη καταγεγραμμένη υποχρέωση ποσού € 74.422,07 στο ΜΔ του ΓΕΝ που περιλαμβάνεται στις εκθέσεις εξέλιξης ληξιπρόθεσμων. **(ΥΠΕΘΑ)**

1.6.3 Μη καταχώριση στο συνοπτικό Πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων των: α) πιστωτικών υπόλοιπων προμηθευτών, τα οποία έχουν συμψηφιστεί με χρεωστικά υπόλοιπα χωρίς να υπάρχει μεταξύ τους συσχέτιση (Ν.Π.Ι.Δ. - ΕΑΒ), β) προκαταβολών πελατών εσωτερικού και εξωτερικού για αναληφθέντα έργα τα οποία θα έπρεπε να είχαν ολοκληρωθεί. (Ν.Π.Ι.Δ. - ΕΑΒ), γ) πιστωτικών υπολοίπων λογαριασμού προμηθευτών εξωτερικού, λόγω συμψηφισμού τους κατά την καταχώριση (**Λοιπά Νομικά Πρόσωπα-ΕΑΣ**).

1.6.4 Διαπιστώθηκε η ύπαρξη τιμολογίων, τα οποία δεν έχουν λογιστικοποιηθεί στα πληροφοριακά συστήματα των νοσοκομείων, με αποτέλεσμα να μην εμφανίζονται στο αντίστοιχο Μ.Δ. (**ΝΣΚ - ΛΑΪΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ**)

1.6.5 Ύπαρξη μη εκκαθαρισμένων δηλώσεων Φ.Ε.Φ.Π. & Φ.Ε.Ν.Π παλαιότερων ετών που υποβάλλονται στη Δ.Ο.Υ. με τη μορφή χειρόγραφων δηλώσεων. (**Α.Α.Δ.Ε.**)

1.6.6 Επιφυλάξεις σχετικά με την πληρότητα και την ακρίβεια των παρεχόμενων στοιχείων και σημαντική καθυστέρηση στην παραλαβή τιμολογίων από τα νοσοκομεία λόγω έλλειψης επαρκών δικαιολογητικών (π.χ. πρωτόκολλα παραλαβής υλικών) (**1^η ΥΠΕ**)

1.7 Λοιπά

1.7.1 Εντοπίστηκαν υπερεκτιμημένες οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις ανά φορέα κατά τα κατωτέρω ποσά:

Υπερεκτίμηση υποχρεώσεων	Ληξιπρόθεσμων	Π.Δ.Ε. Υπουργείου Υποδομών &	Π.Δ.Ε. Υπουργείου Οικονομίας	Υπουργείο Εσωτερικών –Τομέας	Ο.Τ.Α. Περιφέρεια Αττικής 12ος	ΝΣΚ	Ν.Π.Ι.Δ.	Παρατηρήσεις
Από απαλλοτρίωση ακινήτου του ΟΣΕ		1,1 εκ. Ευρώ						Δεν προκύπτει σαφής ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης.
Από λουιές απαλλοτριώσεις		341,8 χιλ. Ευρώ						Δεν προκύπτει σαφής ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης.
Χωρίς να πληρούνται οι προϋποθέσεις πληρωμής με υπαιτιότητα του αναδόχου		2,1 εκ. Ευρώ						
Μη επικαιροποίηση στοιχείων μετά την εξόφληση των ποσών.		1,5 εκ. Ευρώ						Είχαν ήδη εξοφληθεί κατά τους μήνες Απρίλιο και Μάιο. Πρέπει να γίνει διόρθωση και ορθή επανάληψη του μήνα αναφοράς.
Επίδικες ή αμφισβητούμενες υποχρεώσεις			29,2 εκ. Ευρώ					
Λόγω λογιστικού λάθους (ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.)							1,17 εκ. Ευρώ	Αφορούν επίδικες υποθέσεις. Θα τακτοποιηθεί.
Λόγω αδυναμίας παραλαβής εργασιών ή πληρωμής			1,6 εκ. Ευρώ					Αδυναμία αναγνώρισης δικαιούχων λόγω συγχωνεύσεων
Λόγω παραγραφής			2,5 εκ. Ευρώ					
Αποπληρωμένες οφειλές από το ΥΠ.Ε.Σ. προς Δ.Ε.Η. & Ε.Υ.Δ.Α.Π.					10,8 εκ. Ευρώ			Η λογιστική τακτοποίηση έγινε εντός του έτους 2017 κατόπιν σχετικής νομοθετικής ρύθμισης
Κατασχεθέντα ποσά από τους λογαριασμούς ελεγχόμενου φορέα που δεν έχουν λογιστικοποιηθεί						931 χιλ. Ευρώ		
Εντάξη στο ΜΔ δαπανών που βρίσκονται σε εκκρεμοδικία						2,9 εκ. Ευρώ		

1.7.2 Μη ύπαρξη επικαιροποιημένου εγχειριδίου των υποσυστημάτων του Ο.Π.Σ. TAXIS που σχετίζονται με τις επιστροφές ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. (**Α.Α.Δ.Ε.**)

1.7.3 Οι επιμέρους ΑΑΥ, διαβιβάζονται ταχυδρομικά στη ΔΕΕΠΔ για την έκδοση και χειρόγραφη συμπλήρωση του σχετικού α/α του συγκεντρωτικού Μ.Δ. και επιστρέφονται ταχυδρομικά στους φορείς με μεγάλη χρονική υστέρηση και δημοσιονομικό κόστος. (**Υπουργείο Εσωτερικών- Τομέας Προστασίας του Πολίτη**)

1.7.4 Ανεπαρκείς αιτιολογικές εκθέσεις εξέλιξης ληξιπροθέσμων των ΕΦ (Υπουργείο Εσωτερικών- Τομέας Προστασίας του Πολίτη)

1.7.5 Ως ημερομηνία αναγνώρισης οφειλής των ποσών καταπτώσεων εγγυήσεων λαμβάνεται η ημερομηνία έγκρισης από το Δ.Σ. και όχι η ημερομηνία λήψης της καταγγελίας από την Τράπεζα (Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – ΕΤΕΑΝ).

2. Πρόγραμμα Εκκαθάρισης Ληξιπροθέσμων Υποχρεώσεων.

2.1. Γενικοί κανόνες εφαρμογής του Προγράμματος Εκκαθάρισης των Ληξιπροθέσμων Υποχρεώσεων⁶:

1. Να έχει οριστεί Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών⁷
 2. Να τηρείται λειτουργικό ΜΔ
 3. Να γνωστοποιούνται στο ΓΛΚ τα μηνιαία οικονομικά στοιχεία και τα στοιχεία του ΜΔ μέσω του e-portal⁸,
 4. Να υποβάλλεται στο Γ.Λ.Κ.⁹ μηνιαία πρόγραμμα εκτέλεσης π/υ του φορέα και μηνιαίοι στόχοι, μηνιόμιο συνεργασίας και τριμηνιαία στοιχεία εκτέλεσης π/υ από την ΓΔΟΥ. Για τους λοιπούς Φ.Γ.Κ. να παρακολουθείται από τις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων και την αρμόδια ΓΔΟΥ η πορεία εκτέλεσης π/υ, σε μηνιαία και τριμηνιαία βάση¹⁰,
 5. Να οριστικοποιηθεί το σύνολο των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων, στο τέλος του μήνα πριν την υποβολή αιτήματος επιχορήγησης.
 6. Να καταρτισθεί με ευθύνη του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών αναλυτική κατάσταση με τις υποχρεώσεις αυτές¹¹ κατά χρονολογική σειρά (ανάλογα με το χρόνο δημιουργίας τους)¹².
 7. να υποβληθεί αίτημα μεταφοράς πιστώσεων μέσω των ΓΔΟΥ στο ΓΛΚ, το οποίο συνοδεύεται από αναλυτική έκθεση αιτιολόγησης, μηνιαίο πλάνο απορρόφησης της αιτούμενης επιχορήγησης και¹³ αντίγραφο της αναλυτικής κατάστασης της περ. 7.
 8. Στην έκθεση αιτιολόγησης τεκμηριώνεται το αίτημα ως προς την αναγκαιότητα της επιχορήγησης, λαμβάνοντας υπόψη και τα υφιστάμενα ταμειακά διαθέσιμα του φορέα¹⁴.
- Στην εν λόγω έκθεση αναλύονται τα εξής:

- η εξέλιξη της πορείας των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων,
- οι λόγοι δημιουργίας αυτών,
- οι ενέργειες που έχουν δρομολογηθεί για τη μη σώρευση νέων ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων στο μέλλον
- οι λόγοι για τους οποίους δεν δύναται να εξοφληθούν οι ληξιπροθέσμες υποχρεώσεις, στις οποίες αφορά

⁶ΥΑ 2/57103/ΔΠΓΚ/29.6.2016 (Α',1932), όπως τροποποιήθηκε με την 2/48342 /ΔΠΓΚ /27.7.2017(Α', 2195), όμοια.

⁷σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν.4270/2014

⁸σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.δ. 113/2010, την 2/22717/0094/9.3.2011 ΥΑ και την 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28.2.2014 εγκύκλιο του ΓΛΚ.

⁹Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης

¹⁰σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4270/2014 και την ΥΑ 2/82445/ΔΠΓΚ/24.12.2015, καθώς και στις εγκυκλίους του ΓΛΚ.

¹¹σύμφωνα με το υπόδειγμα Εντύπου Ε1

¹²Ειδικά για τον ΕΟΠΥΥ, στην κατάσταση αποτυπώνονται οι ληξιπροθέσμες υποχρεώσεις ανά φορέα

¹³για τους λοιπούς Φ.Γ.Κ.

¹⁴για τους λοιπούς Φ.Γ.Κ.

- οι λόγοι, για τους οποίους δεν δύναται να εξοφληθούν οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις στις οποίες αφορά το αίτημα από τις πιστώσεις του π/υ του φορέα ή με τη χρήση ταμειακών διαθεσίμων

9. Το συνολικό ποσό του αιτήματος να μην ξεπερνά το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, όπως αυτό κατά τα ανωτέρω οριστικοποιήθηκε και πάντως δεν μπορεί να υπερβαίνει το ύψος αυτών, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί την 30.4.2016¹⁵.

10. Έγγραφο δέσμευση του Προϊσταμένου ΓΔΟΥ ή Οικονομικών Υπηρεσιών των λοιπών ΦΓΚ για την πιστή και απαρέγκλιτη εφαρμογή των διατάξεων περί αναλήψεως υποχρεώσεων και την αποφυγή δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

11. Έγγραφο βεβαίωση του Προϊσταμένου ΓΔΟΥ ή Οικονομικών Υπηρεσιών των λοιπών ΦΓΚ για τη συμμόρφωση σε τυχόν συστάσεις που έχουν διατυπωθεί στο πλαίσιο ελέγχων του ΓΛΚ.

12. Να τροποποιηθούν ενδεχομένως οι π/υ των λοιπών ΦΓΚ, ώστε να εμφανιστεί το ποσό της έκτακτης επιχορήγησης στο σκέλος των εσόδων και να παρακολουθείται διακριτά η εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από την έκτακτη επιχορήγηση στο σκέλος των εξόδων¹⁶.

13. Να εξοφλούνται κατά προτεραιότητα οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις(FIFO). Προηγούνται οι παλαιότερες υποχρεώσεις και σε κάθε περίπτωση δεν εξοφλούνται ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις επόμενου έτους πριν την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του προηγούμενου κάθε φορά έτους, εκτός εάν:

- α) αφορούν σε δικαστικές αποφάσεις οι οποίες είναι εκτελεστές
- β) προβλέπονται ποινές και πρόστιμα σε περίπτωση καθυστέρησης, όπως τόκοι υπερημερίας κ.λπ.,
- γ) αφορούν στην αντιμετώπιση επιτακτικών και επείγουσών αναγκών,
- δ) υφίστανται κωλύματα νομιμότητας για την εξόφλησή τους.

14. Να υποβληθούν εντός του πρώτου 10ημέρου κάθε μήνα, από τις ΓΔΟΥ στο ΓΛΚ στοιχεία για όλους τους φορείς αρμοδιότητάς τους σχετικά με τις μηνιαίες επιχορηγήσεις για εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από αυτές, καθώς και το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στο τέλος του μήνα¹⁷.

15. Να ολοκληρωθεί η αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από τους λοιπούς Φ.Γ.Κ. μέχρι το τέλος του επόμενου από τη λήψη της σχετικής επιχορήγησης μήνα, ενώ η προθεσμία αυτή δύναται να παρατείνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις μετά από αιτιολογημένο αίτημα που υποβάλλεται στη ΔΠΓΚ του ΓΛ.Κ., μέσω της οικείας ΓΔΟΥ.

16. Να ολοκληρωθεί το πρόγραμμα επιχορήγησης για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων μέχρι την 30.6.2018.

17. Να επιστραφούν τυχόν υπόλοιπα της επιχορήγησης που δεν θα χρησιμοποιηθούν για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων εντός της προθεσμίας της περ. 16 ή μέχρι

¹⁵ Το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων κατά την 30.4.2016 περιλαμβάνεται στο αίτημα και πρέπει να είναι σύμφωνο με τα υποβληθέντα στο ΓΛΚ στοιχεία, στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων και εκθέσεων.

¹⁶ α) Οι φορείς που εφαρμόζουν την κωδική κατάταξη εσόδων - εξόδων ΝΠΔΔ, καθώς και οι ΟΤΑ β' βαθμού (Περιφέρειες), τροποποιούν εάν απαιτείται τους προϋπολογισμούς τους, εμφανίζοντας το ποσό της επιχορήγησης στο σκέλος των εσόδων, στον Κωδικό Αριθμό Εσόδου 6118 «**Έκτακτη επιχορήγηση για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων**», και το αντίστοιχο ποσό στο σκέλος των εξόδων, στους αντίστοιχους Κωδικούς Αριθμούς Εσόδου, με περαιτέρω διάκριση (γ) ή (03) «**ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις που εξοφλούνται από την έκτακτη επιχορήγηση**». Για το σκοπό αυτό τα ποσά των υποχρεώσεων που θα εξοφληθούν από την έκτακτη επιχορήγηση και έχουν καταγραφεί στους αντίστοιχους Κωδικούς Αριθμούς Εσόδου σε διάκριση α) ή (01) «τρέχοντα» και (β) ή (02) «παρελθόντα», μεταφέρονται σε διάκριση (γ) ή (03) «ληξιπρόθεσμες (υποχρεώσεις που εξοφλούνται από την έκτακτη επιχορήγηση).

¹⁷ σύμφωνα με το υπόδειγμα Εντύπου Ε3

30.6.2018 στον Κρατικό Προϋπολογισμό το αργότερο μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από τη λήξη της προθεσμίας¹⁸.

2.2.Ροή της χρηματοδότησης του ESM προς τους ελεγχόμενους φορείς.

Στην Τράπεζα της Ελλάδος δημιουργήθηκε **ειδικός υπο-λογαριασμός** κάτω από τον (πριν : Ε.Δ. Λογαριασμός Ταμειακής Διαχείρισης Δημοσίου και νυν Ενιαίος Λογαριασμός Θησαυροφυλακίου) με αριθμό 23/200750 και τίτλο «Ε.Δ. Λογαριασμός παρακολούθησης χρηματοδότησης ληξипροθέσμων υποχρεώσεων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης (Γ.Κ) και εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης». Ο λογαριασμός αυτός :

πιστώνεται με την κατάθεση ποσών από τον ESM.

Χρεώνεται με μεταφορές ποσών για παροχή ρευστότητας στους φορείς της Γ.Κ με πίστωση στον ΚΑΕ 6921 «Υποχρεώσεις προηγούμενων οικονομικών ετών φορέων Γ.Κ. ή για παροχή ρευστότητας για πληρωμή ληξипροθέσμων υποχρεώσεων για πληρωμή ληξипροθέσμων υποχρεώσεων επιστροφών φόρων.

Επιπλέον δημιουργήθηκε **υπο-λογαριασμός 23/200554** με τίτλο «Ε.Δ. Λογαριασμός χρηματοδότησης ληξипρόθεσμων υποχρεώσεων φορέων της Γ.Κ και εκκρεμών συντάξεων χρηματοδότησης». Ο λογαριασμός αυτός :

Πιστώνεται

με την μεταφορά ποσών από το ανωτέρω λογαριασμό

με ποσά που δεν χρησιμοποιήθηκαν για την εκκαθάριση των ληξипροθέσμων υποχρεώσεων και επεστράφησαν από τους χρηματοδοτούμενους φορείς

Χρεώνεται

Με την μεταφορά στον πρώτο λογ/σμό των ποσών που δεν χρησιμοποιήθηκαν για εκκαθάριση ληξипροθέσμων ή εκκαθάρισης εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης τόσο από τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης όσο και από φορείς της Γ.Κ και επεστράφησαν ή παρακρατήθηκαν από αυτούς.

Για την λογιστική καταγραφή και παρακολούθηση των κινήσεων του λογαριασμού 23/200750 δημιουργήθηκαν σχετικοί λογαριασμοί στο λογιστικό σχέδιο της Κεντρικής Διοίκησης. Για τους λοιπούς Φ.Γ.Κ. ανοίχθηκαν αντίστοιχα κωδικοί στους οποίους παρακολουθείται η ειδική επιχορήγηση για εκκαθάριση ληξипροθέσμων που λάμβαναν από το ΓΛΚ.

Ειδικά για τους ΟΤΑ: Στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων έχει συσταθεί λογαριασμός για κάθε Δήμο¹⁹ που συμμετέχει στο Πρόγραμμα. Οι ΟΤΑ αποστέλλουν κατάσταση με καταγραφή των απλήρωτων τιμολογίων τρίτων προς το ΥΠΕΣ. Το ΥΠΕΣ δίνει εντολή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων να προβεί σε πληρωμή. Το τελευταίο καταβάλλει το καθαρό ποσό στον δικαιούχο(τρίτο) μεταφέροντας το συνολικό ποσό των κρατήσεων στον ΟΤΑ για την άμεση απόδοσή τους. Μετά την ολοκλήρωση της όλης διαδικασίας εξόφλησης και με βάση το extrait του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων πραγματοποιείται η σχετική λογιστική τακτοποίηση.

¹⁸Η επιστροφή πραγματοποιείται με την κατάθεση του σχετικού ποσού στην Τράπεζα της Ελλάδος στον υπο-λογαριασμό Νο 23/200554 με τίτλο «Ε.Δ. -Λογαριασμός χρηματοδότησης ληξипρόθεσμων υποχρεώσεων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης» (IBAN GR250100023000000000200554) και αυθημερόν ενημέρωση της Διεύθυνσης Λογαριασμών του Δημοσίου - Τμήμα Γ' και της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Γ.Λ.Κ.

Τα ποσά αυτά εμφανίζονται στα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού (ΚΑ Εσόδου 3245 «Επιστροφές χρηματοδοτήσεων για την εξόφληση ληξипρόθεσμων οφειλών»). Σε περίπτωση που η ανωτέρω προθεσμία επιστροφής παρέλθει άπρακτη, δύναται ποσό αντίστοιχου ύψους με το ποσό της επιστροφής, να παρακρατείται από ποσά τυχόν επιχορηγήσεων ή αποδόσεων προς τους φορείς αυτούς.

¹⁹Βλ. π.χ. για το Δήμο Αχαρνών ο λογαριασμός IBAN και η περιγραφή είναι: GR6009700010003305017059604-ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ-ΑΧΑΡΝΩΝ)

2.3. Δημοσιονομικές αναφορές για τις ανάγκες του Προγράμματος²⁰

Μετά την διενέργεια των πληρωμών οι αρμόδιες ΓΔΟΥ συγκεντρώνουν και αποστέλλουν σε ηλεκτρονική μορφή στο ΓΛΚ στοιχεία για όλους τους φορείς αρμοδιότητάς τους σχετικά με τις μηνιαίες επιχορηγήσεις για εκκαθάριση ληξιπροθέσμων και τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από αυτές, καθώς και το ύψος των ληξιπροθέσμων στο τέλος του μήνα αναφοράς. Επιπλέον συμπληρώνεται αναλυτικός πίνακας στον οποίο περιλαμβάνονται στοιχεία για τις μεταφερθείσες πιστώσεις, τις πραγματοποιηθείσες πληρωμές από την ειδική χρηματοδότηση και από άλλες εγγεγραμμένες πιστώσεις το ύψος των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων και το ύψος των νέων ληξιπροθέσμων που δημιουργήθηκαν. Τυχόν αδιάθετα ποσά της ειδικής χρηματοδότησης επιστρέφονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό με χρέωση του λογασμού 23/200554 και από εκεί στον 23/200750, ώστε να επαναδιατεθούν.

2.4. Ευρήματα – Διαπιστώσεις

2.4.1. Δεν τηρείται σειρά χρονολογικής προτεραιότητας (FIFO) κατά την εξόφληση των υποχρεώσεων. (Λοιπά Νομικά Πρόσωπα- ΣΤΑΣΥ, ΕΑΒ, ΕΑΣ, ΕΤΕΑΝ, ΝΣΚ - ΛΑΪΚΟ, ΛΑΡΙΣΑ, ΑΤΤΙΚΟΝ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, ΑΑΔΕ, Υπουργεία - Υπουργείο Εσωτερικών – Τομέας Προστασίας του Πολίτη, ΥΠΕΘΑ). Δεν εξασφαλίζεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος, η κατά προτεραιότητα εξόφληση των παλαιότερων οφειλών. Το πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την ετεροχρονισμένη καταχώρηση δαπανών στα έτη που αυτές αφορούν, ακόμα και μετά το κλείσιμο του κάθε οικονομικού έτους. (ΟΤΑ - Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας). Έλλειψη διασύνδεσης ΟΠΣΔΠ με Μητρώο Δεσμεύσεων (Υπουργείο Εσωτερικών- Τομέας Προστασίας του Πολίτη). Τήρηση της σειράς χρονολογικής προτεραιότητας (FIFO), μόνον μετά την κατά προτεραιότητα εξόφληση των υποχρεώσεων προηγούμενων ετών προς φαρμακευτικές εταιρίες (ΕΟΠΥΥ).

2.4.2 Ασυμφωνία εντύπου Ε1 με ΜΔ (ίδια τιμολόγια με διαφορετικό ποσό, Ε1 περιλαμβάνει τιμολόγια που δεν εμφανίζονται στο Μ.Δ.) και τραπεζικού λογαριασμού. Λανθασμένη συμπλήρωση Ε1 με ενσωμάτωση μη ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, εμφάνισης πιστωτικών τιμολογίων και αντικατάσταση τιμολογίων από το αρχικό Ε1. (**ΝΣΚ - ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, ΛΑΪΚΟ, ΛΑΡΙΣΑ**). Μη ύπαρξη έγγραφης δέσμευσης του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών για την πιστή και απαρέγκλιτη εφαρμογή των διατάξεων περί αναλήψεως υποχρεώσεων και την αποφυγή δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. (**ΝΣΚ ΛΑΙΚΟ**). Ο προβλεπόμενος έλεγχος της πληρότητας, ακρίβειας και εγκυρότητας των απεσταλμένων στοιχείων. δεν πραγματοποιήθηκε από τον ΓΔΟΥ του Υπουργείου Υγείας. Τα Νοσοκομεία αιτήθηκαν εξόφληση ληξιπρόθεσμων τιμολογίων άνω της πενταετίας, χωρίς να έχει διερευνηθεί το ενδεχόμενο της παραγραφής τους. Επιβολή πιεστικών χρονικών ορίων από το Υπουργείο Υγείας για την υποβολή των αιτημάτων επιχορήγησης των Νοσοκομείων (έκθεση επιχορήγησης, Ε1, έγγραφο βεβαιώσεις κτλ).(**ΝΣΚ**)

2.4.3 Σε ορισμένες περιπτώσεις, δεν τηρήθηκαν τα προβλεπόμενα χρονικά περιθώρια που τέθηκαν για άμεση εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων μετά τη λήψη της επιχορήγησης. (**ΝΣΚ - ΛΑΪΚΟ, ΠΑΤΡΑ, ΑΤΤΙΚΟΝ**)

2.4.4 Δεν πληρούνται στο σύνολό τους οι προϋποθέσεις της σχετικής ΚΥΑ, καθώς οι κινήσεις της χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα δεν παρακολουθούνται διακριτά στο Δημόσιο Λογιστικό και στη Γενική Λογιστική. Ο ΕΦΚΑ έχει απορροφήσει ορθά τους ληφθέντες πόρους. Παρατηρήθηκε ασυμφωνία μεταξύ μεγεθών που έχουν παρασχεθεί από διαφορετικές Διευθύνσεις του Φορέα. Προκειμένου να εμφανιστούν ως έσοδα τα ποσά επιχορήγησης, μία από τις τροποποιήσεις του Π/Υ της επιχορήγησης διενεργήθηκε χωρίς

²⁰ παρ.Β3 εδαφ. 8 της ΥΑ 2/57103/ΔΠΓΚ/2016 «Εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων»

ισόποση μεταβολή στους αντικριζόμενους ΚΑΕ εσόδου και εξόδου, με αποτέλεσμα να επηρεάζει το τελικό οικονομικό αποτέλεσμα του Φορέα. **(ΦΚΑ - ΕΦΚΑ)**

2.4.5 Το τ. ΤΠΔΥ για το 2016 και ο ΕΤΕΑΕΠ για το 2017 έχουν τηρήσει τις απαιτήσεις της σχετικής ΥΑ και παρακολουθούνται διακριτά στο Δημόσιο Λογιστικό και στη Γενική Λογιστική οι κινήσεις της χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα και έχουν απορροφηθεί ορθά οι ληφθέντες πόροι. Η αρχή της προτεραιότητας στην απονομή των βοηθημάτων τηρείται κατά κανόνα. Εντοπίστηκαν περιπτώσεις έγκρισης αιτήσεων επίστευσης μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τις οποίες δεν τεκμηριώνονταν οι λόγοι. **(ΦΚΑ – ΕΤΕΑΕΠ)**

2.4.6 Μη τήρηση του κανόνα ως προς το ποσό του αιτήματος επιχορήγησης για εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, το οποίο δεν μπορεί να ξεπερνά το υπόλοιπο τους στις 30.4.2016. **(ΥΠΕΣ)**

2.4.7 Έλλιπές κανονιστικό πλαίσιο όσον αφορά στις διαδικασίες λήψης και χρήσης της έκτακτης επιχορήγησης από τον Ε.Μ.Σ. για την αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από επιστροφές φόρων της Α.Α.Δ.Ε.

2.5. Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς.

Αναφορικά με τον έλεγχο αξιοπιστίας των δημοσιονομικών δεδομένων και του συστήματος δημοσιονομικών αναφορών διαπιστώθηκαν τα εξής:

2.5.1 Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων

2.5.1.1 Έλλειψη εσωτερικών δικλίδων στις διαδικασίες που ακολουθεί η Φορολογική Διοίκηση, αναφορικά με τη σύνδεση χειρόγραφου Α.Φ.ΕΚ. με την αντίστοιχη φορολογική δήλωση στο Ο.Π.Σ. TAXIS. **(ΑΑΔΕ)**

2.5.1.2 Μη ορθή καταγραφή συγκεκριμένων κατηγοριών υπερισπράξεων ως υποχρεώσεις επιστροφής φόρων στις αναφορές της Α.Α.Δ.Ε. **(ΑΑΔΕ)**

2.5.1.3 Μη ορθή αποτύπωση του τρόπου εξόφλησης των υποχρεώσεων επιστροφής φόρων στο Ο.Π.Σ. TAXIS και στις αναφορές της Α.Α.Δ.Ε. **(ΑΑΔΕ)**

2.5.1.4 Εξαίρεση των Γραμματίων Τρίτων που εκδόθηκαν εξαιτίας τακτοποίησης Α.Φ.ΕΚ. από τις υποχρεώσεις επιστροφής φόρων από τις οικονομικές αναφορές της Α.Α.Δ.Ε και του Γ.Λ.Κ. **(ΑΑΔΕ)**

2.5.1.5 Περιπτώσεις χειροκίνητης ενημέρωσης του Μητρώου Δεσμεύσεων και περιπτώσεις συναλλαγών που παρακολουθούνται εκτός ΟΠΣ, καθώς και νόμιμων υποχρεώσεων καθ' υπέρβαση πιστώσεων **(ΕΟΠΥΥ)**. Επίσης, χειροκίνητη καταγραφή στοιχείων του συνοπτικού Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων με μερική χρήση αυτόματης εξαγωγής πληροφοριών από το λογισμικό SAP. **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα - 1^η ΥΠΕ, ΕΤΕΑΝ, ΕΑΣ, ΕΑΒ, ΟΜΜΑ)**. Μη τήρηση αναλυτικού Βιβλίου ΜΔ **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα– ΕΑΒ, ΕΑΣ, ΣΤΑΣΥ, ΠΔΕ Υπουργείου Υποδομών& Μεταφορών)**. Τήρηση αναλυτικού Βιβλίου Μητρώου Δεσμεύσεων από τον Ιούλιο 2017 **(ΟΜΜΑ, ΕΤΕΑΝ)** Μη αυτοματοποιημένη καταχώρηση στο ΜΔ τιμολογίων παρελθόντων οικονομικών ετών στη νέα χρήση, μη ορθή απεικόνιση προϋπολογισμού **(ΟΤΑ- Περιφέρεια Αττικής)**.

2.5.1.6 Μέσω της λειτουργίας της παρακαταθήκης (υλικά τρίτων σε παρακαταθήκη που αναλώνονται βάσει των ιατρικών αναγκών) διενεργούνται δαπάνες για τις οποίες δεν υπάρχουν πιστώσεις στο ίδιο οικονομικό έτος και μεταφέρονται στα επόμενα οικονομικά έτη. Οι δαπάνες δεν τιμολογούνται εντός της χρήσης που αναλώνονται. Δεν είναι δυνατή η ηλεκτρονική παρακολούθηση της διαχείρισης παρακαταθηκών (μη ηλεκτρονική παρακολούθηση Δελτίου Αποστολής). **(ΝΣΚ)**.

2.5.1.7 Μη διασύνδεση του πληροφοριακού συστήματος εκκαθάρισης συνταγών φαρμακείων του Κέντρου Μηχανογραφικής Επεξεργασίας Συνταγών του ΕΟΠΥΥ (υποχρεώσεις με πίστωση) με το ΟΠΣ. Μη διενέργεια συμφωνιών σε τακτά χρονικά διαστήματα των αναλυτικών εγγραφών των υποχρεώσεων με πίστωση και των

υποχρεώσεων χωρίς πίστωση με τα στοιχεία του «Συγκεντρωτικού Μητρώου Δεσμεύσεων» και του «Συγκεντρωτικού Μητρώου Συναλλαγών Υποχρεώσεων άνευ διαθέσιμης πίστωσης» αντίστοιχα. **(ΕΟΠΥΥ)**

2.5.1.8 Τα επιμέρους μηχανογραφικά συστήματα αναπτύχθηκαν αυτοτελώς ανά ΕΦ. Υπάρχει έλλειψη διασύνδεσης των συστημάτων με τη ΓΔΟΕΣ. Τα μηχανογραφικά συστήματα των ΕΦ και ειδικά η εφαρμογή του ΜΔ, δεν έχουν καμία διασύνδεση (interface) με τα συστήματα της ΔΕΕΠΔ.. Η ΔΕΕΠΔ δεν έχει εικόνα και του όγκου των απλήρωτων υποχρεώσεων του Τομέα παρά μόνο κατά την παραλαβή τους. **(Υπουργείο Εσωτερικών- Τομέας Προστασίας του Πολίτη)**

2.5.1.9 Τα επιμέρους μηχανογραφικά συστήματα αναπτύχθηκαν αυτοτελώς ανά ΓΕ. Έχουν δημιουργηθεί κάθετες εφαρμογές που δεν επικοινωνούν μεταξύ τους Τα ΜΔ των ΣΝ μεταφέρονται με αρχείο excel στο σύστημα του ΓΕ σε εβδομαδιαία βάση, γεγονός που καταδεικνύει την έλλειψη διασύνδεσης στη μηχανογράφηση. Τα τιμολόγια των 401 ΓΣΝΑ και 251 ΓΝΑ μεταφέρονται με εβδομαδιαία μετάπτωση μέσω excel αρχείων δεδομένων στις εφαρμογές των ΓΕΣ και ΓΕΑ. Δεν υπάρχει ηλεκτρονική διασύνδεση (interface) μεταξύ των συστημάτων.**(ΥΠΕΘΑ)**

2.5.1.10 Μη καταχώρηση και παρακολούθηση στο ΟΠΣ των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς ευρωπαϊκούς φορείς **(ΕΟΠΥΥ)**, καθώς και καθυστερημένη καταχώρηση συνταξιοδοτικών αιτημάτων Διεθνών Σχέσεων.**(ΦΚΑ – ΕΦΚΑ)**

2.5.1.11 Έλλειψη διαχωρισμού καθηκόντων στη διαδικασία προμήθειας φαρμάκων (εξαιρουμένης της έγκρισης της Προμήθειας) και διαχείρισης αποθεμάτων στα Φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ. **(ΕΟΠΥΥ)**

2.5.1.12 Απουσία θεσμοθετημένου μηχανισμού Εσωτερικού Ελέγχου (Υπουργείο Εσωτερικών- Τομέας Προστασίας του Πολίτη, ΥΠΕΘΑ – ΣΝ, 1^η ΥΠΕ, ΟΤΑ- Δήμοι Αχαρνών, Παλλήνης, Πεντέλης, Μαραθώνος, Περιστερίου). Ανεπαρκής στελέχωση και λειτουργία του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου **(ΕΟΠΥΥ)**

2.5.1.13 Μη επαλήθευση από τον Εσωτερικό Έλεγχο των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, της πληρότητας των αναφορών και της διαδικασίας αποπληρωμής τους **(ΟΤΑ - Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας,Αττικής και Δήμος Αθηναίων, ΥΠΕΣ, ΟΜΜΑ, ΕΑΒ, ΠΔΕ).**

2.5.1.14. Δεν υπάρχει Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας, καταγεγραμμένη διαδικασία προμηθειών, ούτε ενσωματωμένες δικλίδες ασφαλείας εσωτερικού ελέγχου **(ΝΣΚ, Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – ΟΜΜΑ, 1^η ΥΠΕ).**

2.5.1.15 Απουσία Οργανισμού Λειτουργίας του ΕΟΠΥΥ. Η έλλειψη Οργανισμού Λειτουργίας καθιστά αδύνατο το διοικητικό προγραμματισμό, καθώς και τον προσδιορισμό πιθανόν ελλείψεων προσωπικού. Ο Οργανισμός βρίσκεται σε διαδικασία επεξεργασίας (εντός του ΕΟΠΥΥ υπάρχει ήδη ένα σχέδιο) και αναμένεται η έκδοση σχετικού Π.Δ/τος, ενώ έχει εγκριθεί η Έκθεση Αξιολόγησης των δομών των οργανικών μονάδων ΕΟΠΥΥ και το σχέδιο στελέχωσής του. **(Ε.Ο.Π.Υ.Υ.)**

2.5.1.16. Ανεπαρκείς γενικές δικλίδες της τεχνολογίας πληροφοριών, όπως χρήση του computercenter αλλά και της πολιτικής ασφαλείας άλλου φορέα (ΕΦΚΑ), ανεπαρκής διαχωρισμός ρόλων κατά την πρόσβαση στα πληροφοριακά συστήματα, μη επικαιροποιημένη τεκμηρίωση του ΟΠΣ σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου φορέα., ανάθεση σε εξωτερικό πάροχο (outsourcing) της ανάπτυξης, συντήρησης, διαχείρισης των εφαρμογών και της λειτουργίας και διαχείρισης του κέντρου δεδομένων, χωρίς να έχουν αξιολογηθεί από τη Διοίκηση του ΕΟΠΥΥ οι δικλίδες που εφαρμόζει ο πάροχος. **(ΕΟΠΥΥ)**. Επίσης, απουσία συστημικών δικλίδων στο πληροφοριακό σύστημα **(ΦΚΑ – ΕΤΕΑΕΠ)**. Αδυναμίες στα πληροφοριακά συστήματα, όπως μη δυνατότητα ανάκτησης ΜΔ προηγούμενης χρονικής περιόδου, λανθασμένος υπολογισμός ενηλικίωσης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, προβλήματα κατά την ηλεκτρονική καταχώριση του φυσικού τιμολογίου και απεικόνισης ανάλυσης εξοφλημένων τιμολογίων. Αδυναμία εντοπισμού υποχρεώσεων από παραλαβές που δεν έχουν τιμολογηθεί εγκαίρως, λόγω μη σύνδεσης των δελτίων

αποστολής με τα αντίστοιχα τιμολόγια. Δεν παρέχεται η δυνατότητα αυτόματης ενημέρωσης για τις μεταβολές στα Δελτία Τιμών Φαρμάκων (ΝΣΚ).

2.5.1.17. Χρήση του παλαιού πληροφοριακού συστήματος του ΟΑΕΕ, παρά την ένταξη του ΟΑΕΕ στο σύγχρονο πληροφοριακό σύστημα του ΕΦΚΑ (ΦΚΑ – ΕΦΚΑ). Αδυναμίες των μηχανογραφικών συστημάτων (ΦΚΑ- ΕΤΕΑΕΠ)

2.5.1.18. Μη παρακολούθηση στο ΟΠΣ του αρχικού ύψους και της εξέλιξης των υποχρεώσεων των ενσωματωθέντων ΦΚΑ (πλην ΟΠΑΔ, Οίκου Ναύτου και ΤΑΥΤΕΚΩ) και ανεπαρκείς διαδικασίες διασφάλισης της πληρότητας και της ακρίβειάς τους. (ΕΟΠΥΥ)

2.5.1.19. Μη ικανοποιητική λειτουργία του διπλογραφικού συστήματος, ή απουσία αυτού. (ΟΤΑ, Υπουργείο Εσωτερικών – Τομέας Προστασίας του Πολίτη & ΥΠΕΘΑ αντίστοιχα)

2.5.1.20. Λανθασμένη καταχώρηση δεδομένων στο Μητρώο Δεσμεύσεων. (ΟΤΑ - Δήμος Αχαρνών)

2.5.1.21. Ετεροχρονισμένη καταχώρηση υποχρεώσεων στο πληροφοριακό σύστημα λόγω μη κλειδώματος του συστήματος. (ΟΤΑ - Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας)

2.5.1.22. Εξωλογιστική παρακολούθηση των απλήρωτων υποχρεώσεων εν γένει και των ληξিপρόθεσμων υποχρεώσεων ειδικά. Χρήση αποκλειστικά υπολογιστικών φύλλων excel. (ΠΔΕ Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών)

2.5.1.23. Δυναμική λειτουργία των Μητρώων Δεσμεύσεων των ΕΦ και μη δυνατότητα αναδρομικότητας στον έλεγχο. (Υπουργείο Εσωτερικών – Τομέας Προστασίας του Πολίτη & ΥΠΕΘΑ) Παρατηρείται ασύγχρονη πληροφόρηση καθώς και χρονοβόρες διαδικασίες ταυτοποίησης υποχρεώσεων/δαπανών, αφενός λόγω διαφορετικών πληροφοριακών συστημάτων που τηρούνται από το Φορέα και από τη ΔΕΕΠΔ και αφετέρου λόγω της μη ύπαρξης διεπαφής τους. Λόγω της έλλειψης διεπαφής συστημάτων η μετάπτωση των δεδομένων της ΔΕΕΠΔ για την ενημέρωση των ΜΔ γίνεται χειρονακτικά (Υπουργείο Εσωτερικών- Προστασίας του Πολίτη)

2.5.1.24. Τα 401 ΓΣΝΑ και 251 ΓΝΑ (ΣΝ) δεν τηρούν αυτοτελή ΜΔ αλλά τροφοδοτούν τα κεντρικά ΜΔ των αντίστοιχων ΓΕ με σχετική μετάπτωση δεδομένων από το διαχειριστικό σύστημα SAP προς το σύστημα των ΓΕ. Η λειτουργία διακριτών πληροφοριακών συστημάτων χωρίς διασύνδεση κι η απουσία ενός ολοκληρωμένου συστήματος ακόμα στερούν από τους χρήστες τη συνολική και σαφή εικόνα της ροής κάθε δαπάνης (ΥΠΕΘΑ).

2.5.1.25. Μη τήρηση του Π.ΣΥ.Π.Π.Ο.Δ.Ε αναφορικά με την καταγραφή υποχρεώσεων. (Π.Δ.Ε. Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών & ΠΔΕ Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης)

2.5.1.26. Διαφοροποίηση των διαδικασιών και μηχανισμών ροής δαπανών ανά φορέα (Υπουργείο Εσωτερικών – Τομέας Προστασίας του Πολίτη & ΥΠΕΘΑ). Ο κατακερματισμός των διαχειρίσεων δυσχεραίνει τη γενική εποπτεία σε επίπεδο ΓΔΟΕΣ. Η ΓΔΟΕΣ δεν προβαίνει σε ελέγχους ορθότητας και φυσικής συνέχειας των δεδομένων, δεν έχει άμεση πρόσβαση στην ανάλυση των απλήρωτων υποχρεώσεων και δεν ελέγχει την αξιοπιστία των επιμέρους οικονομικών και πληροφοριακών συστημάτων τους (Υπουργείο Εσωτερικών – Τομέας Προστασίας του Πολίτη). Στη ΓΔΟΣΥ αντίστοιχα τίθεται θέμα επαρκούς οικονομικής εποπτείας των επιμέρους ειδικών φορέων (ΥΠΕΘΑ).

2.5.1.27. Κίνδυνοι μη ορθής μεταφοράς και αξιοπιστίας των δημοσιονομικών αναφορών, από την ενοποίηση σε επίπεδο ΥΠΕΘΑ πολλαπλών μηνιαίων αρχείων excel. (ΥΠΕΘΑ)

2.5.1.28. Διαφορετική αντιμετώπιση των Γενικών Επιτελείων όσον αφορά το κλειστό κύκλωμα διαχείρισης νοσηλίων μέσω ΕΟΠΥΥ. Το κύκλωμα αυτό ενσωματώνεται από το ΓΕΣ στο Μητρώο Δεσμεύσεων των ΣΝ, αλλά όχι από τα ΓΕΑ και ΓΕΝ. Η εν λόγω διαχείριση αφορά νοσήλια πολιτών μέσω ΕΟΠΥΥ και όχι στρατιωτικών και συγγενών αυτών (και λοιπών δικαιούχων, όπως π.χ. μελών του Ελληνικού Κοινοβουλίου, κυβερνητικών αξιωματούχων κλπ.), που εισπράττονται ως ροή εσόδων από τα στρατιωτικά ασφαλιστικά ταμεία. (ΠΔΕ - ΥΠΕΘΑ)

2.5.1.29. Απουσία συστήματος καταγραφής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους που πρέπει να διερευνηθεί η τυχόν παραγραφή των σχετικών αξιώσεων (**ΝΣΚ - ΛΑΪΚΟ, ΛΑΡΙΣΑ, ΠΑΤΡΩΝ, ΑΤΤΙΚΟΝ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ**).

2.5.1.30. Μη καταγραφή και καταχώρηση της ημερομηνίας παραλαβής του τιμολογίου, με αποτέλεσμα τον μη ορθό υπολογισμό της ημερομηνίας εξόφλησης και ενηλικίωσης οφειλής για τον οποίο χρησιμοποιείται η ημερομηνία έκδοσης του τιμολογίου. (**ΟΤΑ - Δήμοι Αθηναίων, Πεντέλης και ΝΣΚ - ΛΑΪΚΟ, ΠΑΤΡΩΝ, ΑΤΤΙΚΟΝ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, ΛΑΡΙΣΑ**). Επίσης, απουσία ενιαίου πληροφοριακού συστήματος καταγραφής και πιστοποίησης εισόδου των παραστατικών δαπανών. (**ΟΤΑ - Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας**)

2.5.1.31. Απουσία της στήλης 23 «Ημερομηνία Υποχρέωσης Εξόφλησης» στο ΜΔ, βάσει της οποίας υπολογίζεται ενηλικίωση των απλήρωτων υποχρεώσεων του φορέα. (**ΝΣΚ - ΛΑΪΚΟ, ΑΤΤΙΚΟΝ, ΠΑΤΡΩΝ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ**)

2.5.1.32. Μη εφικτή παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού από τα στοιχεία του Μητρώου Δεσμεύσεων (**Λοιπά Νομικά Πρόσωπα- ΟΜΜΑ, ΕΑΣ, ΕΑΒ**)

2.5.1.33. Μη πραγματοποίηση εγγραφών σε λογαριασμούς γενικής λογιστικής για τις συναλλαγές των υποχρεώσεων, ταυτόχρονα με την αποτύπωσή τους στο σύστημα επεξεργασίας συναλλαγών του ΟΠΣ, παρά μόνο για την κατηγορία των προμηθευτών φαρμακευτικών εταιρειών και ως εκ τούτου αδυναμία τήρησης αναλυτικών καθολικών για κάθε συναλλασσόμενο, πλην των ως άνω φαρμακευτικών εταιρειών. Μη εφαρμογή του Π.Δ/τος 80/1997 "Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Ασφαλιστικών Οργανισμών" (ΦΕΚ 8 Α). (**Ε.Ο.Π.Υ.Υ.**)

2.5.1.34. Εξωλογιστική αναλυτική παρακολούθηση των μη καταχωρημένων τιμολογίων και απεικόνιση του συνόλου τους στις ανάλογες στήλες του συνοπτικού πίνακα του Μ.Δ. (**1^η ΥΠΕ**).

2.5.1.35. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις για τις οποίες υφίσταται κατανομή πίστωσης δεν περιλαμβάνονται, εσφαλμένα, στις δημοσιονομικές αναφορές γιατί η εξόφλησή τους θεωρείται βέβαιη. (**Π.Δ.Ε. Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών**)

2.5.1.36. Διαπιστώθηκαν προβλήματα στην μηχανογραφική εφαρμογή του Μητρώου Δεσμεύσεων, αδυναμία παρακολούθησης πιστωτικών τιμολογίων, αδυναμία καταγραφής πολλαπλών πληρωμών, αδυναμία παρακολούθησης πληρωμών έναντι. Οι αδυναμίες αυτές δεν επιτρέπουν την εξαγωγή ορθών αναφορών. (**Π.Δ.Ε. Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης**)

2.5.1.37. Υφίσταται απόκλιση μεταξύ των οριζόμενων στο ΠΔ 80/16 αναφορικά με την υποχρέωση των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης να τηρούν μητρώο δεσμεύσεων, το οποίο να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τα οριζόμενα από την παρ. 2 του άρθρου 8 του ΠΔ, και των οδηγιών των εγκυκλίων 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-14, 2/57451/ΔΠΓΚ/24-07-12 και 2/98253/0094/30-12-11. Σύμφωνα με τις τελευταίες, τα νομικά πρόσωπα φορείς της Γενικής Κυβέρνησης των οποίων τα λογιστικά και πληροφοριακά συστήματα εξασφαλίζουν τη δέσμευση πιστώσεων του προϋπολογισμού με την ανάληψη οποιασδήποτε υποχρέωσης και παρέχουν τις πληροφορίες για την εξέλιξη των υποχρεώσεων αυτών μέχρι την πλήρη εξόφλησή τους, όπως περιγράφονται στην εγκύκλιο 2/91118/0026/29-12-10, δεν είναι απαραίτητο να ακολουθούν τον αναλυτικό τύπο μητρώου. Συστήθηκε η τροποποίηση των σχετικών εγκυκλίων ώστε να μην έρχονται σε αντίθεση με την ανωτέρω διάταξη του Π.Δ. (**ΓΛΚ εμπλεκόμενος φορέας-ΣΤΑΣΥ**)

2.5.1.38. Τα συσταθέντα με το Ν 4494/2017 (ΦΕΚ 165^Α), ανεξάρτητο Σώμα Οικονομικών Επιθεωρητών και Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων, δεν έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέχρι την έκδοση των σχετικών ΠΔ, την έκδοση σχετικών εγχειριδίων και την στελέχωσή τους με προσωπικό. (**ΥΠΕΘΑ**)

2.5.1.39. Ασθενής εποπτεία και έλεγχος των ΕΦ από την ΓΔΟΕΣ, μη πλήρης ανάληψη καθηκόντων από τον ΠΟΥ του Τομέα. (**Υπουργείο Εσωτερικών- Τομέας Προστασίας του Πολίτη**)

2.5.2 Συμφωνία συστημάτων αναφοράς

2.5.2.1 Ασυμφωνίες μεταξύ:

α) του τηρούμενου Μ.Δ. με τα δελτία οικονομικών στοιχείων της Ελληνικής Εταιρίας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) και του Απολογισμού(ΟΤΑ – Περιφέρεια Αττικής)

β) των στοιχείων που εξάγονται από την εφαρμογή του Μητρώου Δεσμεύσεων ΠΔΕ του Υπουργείου με τα στοιχεία των Δημοσιονομικών Αναφορών.(ΠΔΕ Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης)

γ) των στοιχείων του τηρούμενου εξωλογιστικού συστήματος παρακολούθησης της Ε.Υ.Κ.Ε. για τις πληρωμές, τις απλήρωτες υποχρεώσεις και τις ληξιπρόθεσμες οφειλές, με τα αντίστοιχα στοιχεία των δημοσιονομικών αναφορών.(ΠΔΕ Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης)

δ) των στοιχείων του Μ.Δ. με τις αντίστοιχες αναφορές στο e-portal του ΓΛΚ και στο BIHealth του Υπουργείου Υγείας. **(ΝΣΚ ΑΤΤΙΚΟΝ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, ΛΑΪΚΟ)**

ε) του συνοπτικού Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων, του εξωλογιστικού πίνακα παρακολούθησης χρονικής ωρίμανσης των υποχρεώσεων και των στοιχείων του ισοζυγίου. **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα - ΣΤΑΣΥ)**

στ) του αρχείου αναλυτικών εγγραφών ανεξόφλητων συναλλαγών δαπανών (ΟΠΣ) στις 31.12.2016 και 31.12.2017 με ΜΔ-e-portal-Μηνιαίες αναφορές **(Ε.Ο.Π.Υ.Υ.)**

2.5.2.2 Εμφάνιση παραγεγραμμένων υποχρεώσεων επιστροφής φόρων στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Φορέα και αποτύπωση τους στις οικονομικές αναφορές της Α.Α.Δ.Ε και του Γ.Λ.Κ **(ΑΑΔΕ)**

2.5.2.3 Μη ακριβής απεικόνιση όλων των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Α.Α.Δ.Ε. από επιστροφές φόρων στις αναφορές του Γ.Λ.Κ.όπως τις ληξιπρόθεσμες (άνω των 90 ημερών) υποχρεώσεις επιστροφής φόρων χωρίς Α.Φ.ΕΚ. **(ΑΑΔΕ)**

2.5.2.4 Διαφορές ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στις οικονομικές αναφορές της Α.Α.Δ.Ε.απεικονιζόμενες στις αναφορές της Α.Α.Δ.Ε. ως μη αιτιολογημένες διαφορές (unexplained residuals). **(ΑΑΔΕ)**

2.5.2.5 Χρήση υπολογιστικών φύλλων (excel) για τη συμφωνία του συνοπτικού Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων με τα λογιστικά βιβλία. **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα- 1^η ΥΠΕ, ΟΜΜΑ, ΕΑΒ, ΕΑΣ, ΣΤΑΣΥ,ΕΤΕΑΝ).**

2.5.2.6 Ζητήματα στην σύνταξη του συνοπτικού Πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων, όπως μη καταχώριση των προκαταβολών πελατών και των υποχρεώσεων που δεν εμφανίζονται ούτε στα βιβλία του φορέα (πρόστιμα από καταπτώσεις εγγυήσεων δανείων), καταγραφή υποχρεώσεων σε λανθασμένες στήλες και συμπληρωσμός χρεωστικών υπολοίπων λογαριασμών υποχρεώσεων. **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα- ΕΑΒ)**

2.5.2.7 Το ΓΛΚ δεν αναλαμβάνει ουσιαστικό ελεγκτικό ρόλο επί των δημοσιονομικών αναφορών που του αποστέλλονται από τον Φορέα **(Υπουργείο Εσωτερικών- Τομέας Προστασίας του Πολίτη, ΥΠΕΘΑ).**

2.5.2.8 Το ΥΠΕΣ δεν διενεργεί ουσιαστικό έλεγχο των αιτημάτων επιχορήγησης των φορέων για την πληρωμή των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων καθώς και αξιολόγηση των ταμειακών διαθεσίμων του αιτούμενου φορέα με βάση προκαθορισμένα κριτήρια **(ΟΤΑ).**

2.5.2.9 Η Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και η Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Γ.Λ.Κ. δεν αξιολόγησαν επί της ουσίας το αίτημα επιχορήγησης για πληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του φορέα **(ΣΤΑΣΥ).**

2.5.2.10 Δεν υπάρχει συμφωνία των ποσών των καταπτώσεων εγγυήσεων λόγω μη διασύνδεσης των εσωτερικών πληροφοριακών συστημάτων μεταξύ των Διευθύνσεων Διαχείρισης Κινδύνων και Οικονομικών Υπηρεσιών. **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – ΕΤΕΑΝ)**

2.6. Πηγές δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

2.6.1 Έλλειψη ταμειακής ρευστότητας

2.6.1.1 Σύνταξη μη ρεαλιστικών προϋπολογισμών (**ΝΣΚ, Λοιπά Νομικά Πρόσωπα, Υπουργείο Εσωτερικών- Τομέας Προστασίας του Πολίτη, ΥΠΕΘΑ**), ελλειμματικών προϋπολογισμών και απολογισμών με λειτουργικά ελλείμματα (**Λοιπά Νομικά Πρόσωπα**).

2.6.1.2 Έλλειψη διαθέσιμων πιστώσεων και αδυναμία σχηματισμού προβλέψεων για οφειλές που πιθανόν να προκύψουν στο μέλλον από δικαστικές υποθέσεις, λόγω του υφιστάμενου νομικού πλαισίου. (**ΟΤΑ**)

2.6.1.3 Καθυστερήσεις στην έγκριση προτάσεων κατάρτισης του ΠΔΕ εθνικών πόρων λόγω καθυστερημένης υποβολής των σχετικών προτάσεων. (**ΠΔΕ**)

2.6.1.4 Επιβολή ανωτάτων ορίων εκτέλεσης δαπανών από το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα δημοσιονομικής στρατηγικής. Απεικόνιση των καθ υπέρβαση πιστώσεων σε ξεχωριστή γραμμή του ΜΔ (**ΕΟΠΥΥ**)

2.6.1.5 Καθυστερήσεις στην εφαρμογή των μηχανισμών rebate και claw back που επηρεάζουν το ύψος των χρηματικών διαθεσίμων. (**ΕΟΠΥΥ**)

2.6.1.6 Μετακύλιση ανενταλματοποιήτων δαπανών παρελθόντων ετών (ομάδα ΚΑΕ 9000) στο τρέχον έτος. (**Υπουργεία**)

2.6.1.7 Ανεπαρκής ρευστότητα λόγω καθυστέρησης στην είσπραξη εσόδων (απαιτήσεων των νοσοκομείων από τον ΕΟΠΥΥ, επιχορηγήσεων, ιδίων εσόδων, νοσηλίων, ασφαλιστικών εισφορών) (**ΝΣΚ, Υπουργεία, ΟΤΑ, Φ.Κ.Α., Λοιπά Νομικά Πρόσωπα, ΕΟΠΥΥ**), μείωσης ταμειακών διαθεσίμων, λειτουργικών ελλειμμάτων/ μειούμενων λειτουργικών εσόδων, αδυναμίας ολοκλήρωσης των παραγγελιών, προσαιτήσεις τόκων κατασκευαστικών δανείων και ανάλωση ληφθέντων δανείων και μη αποπληρωμή τους (**Λοιπά Νομικά Πρόσωπα**) καθώς και περικοπής των σχετικών απαιτήσεων βάσει ειδικών ρυθμίσεων. (**ΝΣΚ**)

2.6.1.8 Το γεγονός ότι η παρούσα αξία των υποχρεώσεων υπερβαίνει αυτή των εσόδων, η μείωση των προσόδων από τις επενδύσεις του Ταμείου, η μεταβαλλόμενη οικονομική κατάσταση των τελευταίων ετών και τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των ασφαλισμένων. (**ΦΚΑ**).

2.6.1.9 Το ΥΠΕΘΑ, όπως και το σύνολο των Υπουργείων, παρουσιάζουν έντονα προβλήματα ρευστότητας λόγω των ανωτάτων ορίων του ΜΠΔΣ, ιδίως στα ΣΝ. (**ΥΠΕΘΑ**)

2.4.1.10 Η έλλειψη ιδίων πόρων λόγω της ετεροχρονισμένης από τους ΦΚΑ (Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης) και ειδικά από τον ΕΟΠΥΥ, πληρωμής των οφειλόμενων κονδυλίων για δαπάνες νοσηλίων ασφαλισμένων. (**ΥΠΕΘΑ**)

2.6.1.11 Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των ΣΝ υφίστανται σχεδόν αποκλειστικά λόγω των μη νομίμων διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων προμηθειών φαρμακευτικού και υγειονομικού υλικού. Παράλληλα παρατηρείται μη ορθολογική αποδέσμευση των πιστώσεων, υψηλότερη προς το τέλος του έτους, κυρίως λόγω της καθυστερημένης έκδοσης νομιμοποιητικών ρυθμίσεων δαπανών προμηθειών φαρμακευτικού και υγειονομικού υλικού των ΣΝ. (**ΥΠΕΘΑ**)

2.6.1.12 Οι δυσμενείς συνθήκες ρευστότητας της **ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.** επιβαρύνονται :

α) Τόσο από τις καθυστερήσεις στην απόδοση της αντισταθμιστικής καταβολής από τον Ο.Α.Σ.Α. για την παροχή συγκοινωνιακού έργου σε πληθυσμιακές ομάδες με μειωμένο ή καθόλου κόμιστρο και τούτο διότι:

όπου ο Ο.Α.Σ.Α. έχει υπογράψει συμβάσεις με τα αρμόδια υπουργεία ή φορείς, οι πληρωμές γίνονται με καθυστέρηση

Όπου τα αρμόδια υπουργεία δεν έχουν υπογράψει τις σχετικές συμβάσεις, ο Ο.Α.Σ.Α. και οι εταιρείες του Ομίλου, επομένως και η ΣΤΑ.ΣΥ, παρέχουν το σχετικό συγκοινωνιακό έργο χωρίς να αποζημιώνονται. Τα οφειλόμενα ποσά διεκδικούνται από τον Ο.Α.Σ.Α. με δικαστικές αγωγές. Επισημαίνεται ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν τεθεί σε εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 4337/15 το οποίο προστέθηκε ως εδάφιο στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3920/11.

β) Όσο και από την μη απόδοση από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, της προβλεπόμενης από το εδάφ. δ της παρ. 6 του άρθρου 6 του ν.3920/11 επιχορήγησης, για κάλυψη λειτουργικών ελλειμμάτων, τα οποία η ΣΤΑ.ΣΥ. εμφανίζει από το 2015 οπότε και καταθέτει ελλειμματικούς προϋπολογισμούς οι οποίοι εγκρίνονται από το αρμόδιο Υπουργείο, χωρίς όμως να προβλέπεται σχετική πίστωση στον προϋπολογισμό του για την κάλυψή τους.

2.6.2 Θέματα νομικής φύσεως

2.6.2.1 Πολυπλοκότητα και σε ορισμένα σημεία ασάφεια του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη διαδικασία ανάθεσης/ ανάδειξης προμηθευτών (ν. 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών») με αποτέλεσμα την αδυναμία ολοκλήρωσης διαγωνιστικών διαδικασιών λόγω γραφειοκρατικών διατυπώσεων και στενότητας του νομοθετικού πλαισίου που οδηγεί σε αναρίθμητες αναθέσεις, σε καθυστερήσεις στις εξοφλήσεις λόγω θεμάτων νομιμότητας και το μεγάλο όγκο παραστατικών που απαιτείται για την εκκαθάριση των οφειλών. **(ΝΣΚ, 1^η ΥΠΕ, Υπουργεία, ΟΤΑ)**. Αναμονή για πιθανή έκδοση διάταξης που θα νομιμοποιεί μη νόμιμες δαπάνες. **(ΝΣΚ)**.

2.6.2.2 Μη προσκόμιση ή καθυστέρηση στην προσκόμιση εκ μέρους των δικαιούχων των απαιτούμενων δικαιολογητικών πληρωμής **(Υπουργεία, Φ.Κ.Α, Ο.Τ.Α.)**

2.6.2.3 Καθυστερήσεις και ελλείψεις κατά τη διαδικασία συλλογής και καταχώρισης των τιμολογίων και εξόφλησης. **(1^η ΥΠΕ, ΟΤΑ, ΝΣΚ)**

2.6.2.4 Η πολυνομία και ο κατακερματισμός της ασφαλιστικής νομοθεσίας με χαρακτηριστικό παράδειγμα την αδυναμία έκδοσης αποφάσεων απονομής εφάπαξ αποζημιώσεων επί διετία, λόγω δυσχερειών που προέκυψαν στον τρόπο υπολογισμού. Οι διατάξεις του ν. 4387/2016 που μεταρρυθμίζουν συνολικά το συνταξιοδοτικό σύστημα έπρεπε να ερμηνευτούν διεξοδικά από το εποπτεύον Υπουργείο, προκειμένου να εφαρμοστούν ορθά και με ενιαίο τρόπο από τις υπηρεσίες του ΕΦΚΑ και να ενσωματωθούν στις λειτουργίες του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος. **(ΦΚΑ)**

2.6.2.5 Αναφορά της πάγιας προκαταβολής και των επίδικων/ αμφισβητούμενων απαιτήσεων στα ληξιπρόθεσμα. **(Υπουργεία)**

2.6.2.6 Ασάφεια και πολυπλοκότητα των διατάξεων, μη ειδική προσαρμογή των σχετικών διατάξεων κατά την ενσωμάτωση ευρωπαϊκών οδηγιών, έλλειψη έκδοσης εφαρμοστικών εγκυκλίων και οδηγιών. **(Υπουργείο Εσωτερικών- Τομέας Προστασίας του Πολίτη)**

2.6.3. Διοικητικά θέματα

2.6.3.1 Αδυναμίες στο πληροφοριακό σύστημα **(ΑΑΔΕ)** όπως:

Μη αυτοματοποιημένη διαδικασία έκδοσης Α.Φ.ΕΚ. σε περιπτώσεις που η καταχώρηση και η εκκαθάριση της φορολογικής δήλωσης πραγματοποιείται σε επίπεδο Δ.Ο.Υ.

Υποχρεώσεις επιστροφής φόρων που καθίστανται ληξιπρόθεσμες λόγω μη αυτοματοποιημένης τακτοποίησης με τις αντίστοιχες φορολογικές οφειλές που εξοφλήθηκαν μέσω Τραπεζών.

Αδυναμία ηλεκτρονικής παρακολούθησης της διαδικασίας υποβολής των χειρόγραφων αιτήσεων επιστροφής φόρων και κατ'επέκταση καθυστέρηση της εκκίνησης της διαδικασίας επιστροφής.

Μη αυτοματοποιημένη διαδικασία υπολογισμού του ποσοστού της επιστροφής ανά δικαιούχο, στην περίπτωση κοινών φορολογικών δηλώσεων (έγγαμοι φορολογούμενοι).

Αδυναμία έκδοσης μίας απόφασης επιστροφής και ενός Α.Φ.ΕΚ. για το 100% του ποσού κάθε επιστροφής Φ.Π.Α. χωρίς έλεγχο, καθώς δεν έχει παραμετροποιηθεί το Ο.Π.Σ. TAXIS σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΟΛ 1067/13.

Έλλειψη αυτοματοποιημένης διαδικασίας διασταύρωσης μεταφερόμενων υπολοίπων από αιτήσεις Φ.Π.Α.

Έλλειψη δυνατότητας παρακολούθησης δεδομένων και εξαγωγής πληροφόρησης από το Ο.Π.Σ TAXIS σε επίπεδο Δ.Ο.Υ.για την παρακολούθηση των στατιστικών στοιχείων και των οικονομικών μεγεθών αναφορικά με τις εκκρεμείς υποχρεώσεις επιστροφών.

Αδυναμία εξαγωγής ακριβούς πληροφόρησης αναφορικά με τις επιστροφές φόρων που βρίσκονται σε διαδικασία ελέγχου, καθώς δεν υφίσταται διασύνδεση του Ο.Π.Σ. ELENXIS και του Ο.Π.Σ. TAXIS.

Υπαρξη μεγάλου αριθμού μη εξοφλημένων Α.Φ.ΕΚ, ενώ ταυτόχρονα η στοχοθεσία αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στις ελεγχόμενες Δ.Ο.Υ. (έτος 2017) έχει επιτευχθεί.

Έλλειψη διαδικασιών παρακολούθησης της χρονολογικής ωρίμανσης και της εξόφλησης των υποχρεώσεων επιστροφών σε επίπεδο Δ.Ο.Υ.

Καθυστέρηση (μεγαλύτερη των 90 ημερών) μεταξύ της ημερομηνίας δημιουργίας της υπόθεσης ελέγχου (ID υπόθεσης) στο Ο.Π.Σ. ELENXIS και της ημερομηνίας έκδοσης / τροποποίησης εντολών ελέγχου.

Σύνταξη χειρόγραφου υπηρεσιακού σημειώματος για άμεσες επιστροφές φόρων η οποία επιβαρύνει χρονικά τη διαδικασία διεκπεραίωσης των επιστροφών φόρων

Ελλείψεις σε εξειδικευμένο προσωπικό στον τομέα της Πληροφορικής και του Φορολογικού Ελέγχου της Α.Α.Δ.Ε.

Υπαρξη σημαντικού αριθμού υποθέσεων ελέγχου επιστροφών φόρων ανά ελεγκτή, ο οποίος επηρεάζει το χρόνο περαίωσης των ελέγχων.

Καθυστέρηση (μεγαλύτερη των 90 ημερών) μεταξύ της ημερομηνίας έκδοσης / τροποποίησης εντολών ελέγχου και της ημερομηνίας περαίωσης των ελέγχων επιστροφών Φ.Π.Α. και Φόρου Εισοδήματος Νομικών Προσώπων .

Τήρηση «Χειρόγραφου Βιβλίου αιτήσεων - αποφάσεων επιστροφής Φ.Π.Α.», γεγονός που επιφέρει πρόσθετες διοικητικές καθυστερήσεις.

Απουσία Ο.Π.Σ. αναφορικά με την υποστήριξη της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, με σκοπό την παρακολούθηση των υποθέσεων που βρίσκονται σε εκκρεμότητα στη Δ/νση.

Εντοπισμός αδυναμιών στη διαδικασία εφαρμογής των Κριτηρίων Στόχευσης Ελέγχων (Riskanalysis): α) Δεν υφίσταται βάση δεδομένων τήρησης και ανάλυσης των ελεγκτικών ευρημάτων, με σκοπό την βέλτιστη και τακτική επικαιροποίηση των κριτηρίων στόχευσης, β) Μη επικαιροποίηση των κριτηρίων στόχευσης του ελέγχου (Risk Analysis) για τις επιστροφές Φ.Π.Α. σύμφωνα με το πρότυπο ISO 31000 (Risk Management), γ) έλλειψη κατάλληλων παραμέτρων (εσωτερικές δικλείδες), έτσι ώστε να λαμβάνεται υπόψη κατά τη διαδικασία της επιλογής το γεγονός ότι το ίδιο Νομικό Πρόσωπο (δλδ. ΑΦΜ) ενδέχεται να επιλεγεί προς έλεγχο, κάθε φορά που αιτείται την επιστροφή Φ.Π.Α. για διαδοχικά χρονικά διαστήματα.

2.6.3.2 Μη επαρκής στελέχωση των αρμοδίων υπηρεσιών των φορέων (μειωμένο προσωπικό ή/και έλλειψη εμπειρίας και κατάρτισης του προσωπικού) (**Λοιπά Νομικά Πρόσωπα, Υπουργεία, Φ.Κ.Α, ΟΤΑ, ΑΑΔΕ, ΝΣΚ**). Η έλλειψη εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας (**1η ΥΠΕ, ΟΜΜΑ**) και σχεδίου οργανισμού που ορίζει τη δομή και τον καθορισμό αρμοδιοτήτων του προσωπικού, η μη συστηματική εκπαίδευση του προσωπικού η αύξηση της προσέλευσης των ασφαλισμένων στα Υποκαταστήματα λόγω των πολλαπλών και συνεχόμενων αλλαγών που επήλθαν στο ασφαλιστικό καθεστώς, με συνέπεια την «απορρόφηση» ανθρώπινων πόρων στη χορήγηση πληροφοριών εις βάρος της διεκπεραίωσης συνταξιοδοτικών υποθέσεων και η έλλειψη οργάνωσης των αρχείων φύλαξης συνταξιοδοτικών φακέλων, προκαλούν συνθήκες μείωσης της απόδοσης εργασίας των υπαλλήλων. (**ΦΚΑ**)

2.6.3.3 Μεγάλη γεωγραφική διασπορά των περιφερειακών Υπηρεσιών. (**Υπουργεία, Φ.Κ.Α**)

2.6.3.4 Επιβάρυνση των Οικονομικών Υπηρεσιών των ΕΦ λόγω πληθώρας διοικητικών ενεργειών, απαραίτητων για τη δημιουργία νέων ειδικών φορέων χρηματοδότησης. **(Υπουργείο Εσωτερικών- Τομέας Προστασίας του Πολίτη)**

2.6.3.5 Αναγκαιότητα άμεσης αντιμετώπισης έκτακτων και επειγουσών απαιτήσεων που σχετίζονται με τη φύση του αντικειμένου καθώς και τη λειτουργία και αποστολή των σωμάτων ασφαλείας. **(Υπουργεία)**

2.6.3.6 Έλλειψη καταγεγραμμένης "ασφαλιστικής ιστορίας" (ψηφιοποίηση χρόνου ασφάλισης για όλες τις περιπτώσεις ασφαλισμένων) που δημιουργεί την ανάγκη πραγματοποίησης πληθώρας χρονοβόρων αλληλογραφιών μεταξύ των ασφαλιστικών ταμείων αλλά και μεταξύ των υπηρεσιών του ίδιου φορέα. **(ΦΚΑ)**

2.6.3.7 Αστοχίες και εσφαλμένες παραμετροποιήσεις του πληροφοριακού συστήματος για τον υπολογισμό των ληξιπρόθεσμων οφειλών. **(ΟΤΑ- Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας)**

2.6.3.8 Μη παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού από το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα. **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – ΕΑΒ).**

2.7 Αποτελέσματα του Προγράμματος Αποπληρωμής Ληξιπροθέσμων Υποχρεώσεων

Σκοπός του Προγράμματος ήταν να δοθεί ρευστότητα στην πραγματική οικονομία, ιδίως μετά από μια περίοδο ελέγχων ρευστότητας (cash controls) το 2015²¹. Το Πρόγραμμα εγκρίθηκε το 2016, αφού οι ελληνικές αρχές επικαιροποίησαν τα οικονομικά στοιχεία που προσδιόριζαν το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους, ενώ ο ΕSMεπέδωσε κυρίως να διασφαλίσει την παρακολούθηση της χρήσης της χρηματοδότησης για το συγκεκριμένο σκοπό. Το Ε.Σ. διαπίστωσε όμως, ότι το Πρόγραμμα δεν ήταν «ώριμο» (mature) από πολλές πλευρές. Συγκεκριμένα, οι πιεστικές ανάγκες, που κατά τα ανωτέρω εκτιμήθηκε ότι έπρεπε να ικανοποιηθούν άμεσα, δεν επέτρεψαν να αναπτυχθεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική εκκαθάρισης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, δεδομένου ότι δεν διενεργήθηκε έλεγχος πριν από την έναρξη του προγράμματος για την επιβεβαίωση της ύπαρξης, της αποτίμησης και της παλαιότητας των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από ανεξάρτητο ελεγκτή, η οποία θα οδηγούσε σε μια κατηγοροποίηση των απαιτήσεων σε έγκυρες, αμφισβητήσιμες ή απορριφθείσες. Οι φορείς κλήθηκαν να αποστείλουν καταστάσεις ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους και μάλιστα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Η παράλειψη αυτή είχε ως συνέπεια σε κάποιες περιπτώσεις να χρηματοδοτηθούν ληξιπρόθεσμα και μετά την ημερομηνία αναφοράς (cut-off date), που ήταν η 30.4.2016. Περαιτέρω, για την εκτίμηση του αποτελέσματος του Προγράμματος πρέπει σαφώς να ληφθούν υπόψη: 1) οι διενεργηθέντες στο στάδιο της πληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων συμψηφισμοί με οφειλές από φόρους κάθε είδους, καθώς και από ασφαλιστικές εισφορές. Ο έλεγχος κατέδειξε ότι δεν ζητήθηκε από τους χρηματοδοτούμενους από το Πρόγραμμα φορείς να παράγουν μέσω των πληροφοριακών τους συστημάτων πληροφόρηση σχετικά με τους διενεργηθέντες στο στάδιο πληρωμών συμψηφισμούς για τις ανωτέρω αιτίες. 2) η μη τήρηση του κανόνα της δυνατότητας των φορέων να χρηματοδοτηθούν από ίδιους πόρους τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους (Νοσοκομεία, ΟΤΑ) δεδομένου ότι σκοπός του προγράμματος ήταν η κάλυψη της πραγματικής αδυναμίας των φορέων να πληρώσουν τις υποχρεώσεις τους λόγω έλλειψης ρευστότητας. 3) το γεγονός ότι η ανάγκη άμεσης ενίσχυσης της πραγματικής οικονομίας δεν επέτρεψε τη συνεκτίμηση των αδυναμιών του συστήματος, οι οποίες καλλιεργούν, όσο δεν αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά, την παραγωγή νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Εν κατακλείδι η αποτελεσματικότητα του Προγράμματος είναι συνυφασμένη με την πρόοδο των μεταρρυθμίσεων σε διάφορους

²¹Βλ. Την Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: The ESM Stability Report, Greece First and Second Reviews July 2017 Background Report Nov 2017, p. 64

τομείς του δημοσιονομικού συστήματος της χώρας στο πλαίσιο του προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής αυτής.

2.8 Μηχανισμός συμψηφισμών²².

2.8.1 Διαδικασία.

Σε περίπτωση οφειλών του δικαιούχου προς το Δημόσιο ή/και προς ασφαλιστικό φορέα **διενεργείται αυτοδικαίως συμψηφισμός απαίτησης - οφειλών μέσω ηλεκτρονικών διεπαφών, για μεν τις οφειλές προς το Δημόσιο από την οικεία ΔΟΥ, για δε τις οφειλές προς τον ασφαλιστικό φορέα από την αρμόδια για την εξόφληση υπηρεσία.** Αν μετά τον συμψηφισμό απομένει υπόλοιπο της απαίτησης δίνεται εντολή μεταφοράς και πίστωσης λογαριασμού προς την ΤτΕ. Μέχρι την ολοκλήρωση των σχετικών ηλεκτρονικών διεπαφών του ΟΠΣΔΠ με τα πληροφοριακά συστήματα των ασφαλιστικών φορέων πλην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, η απόδοση των παρακρατηθέντων υπέρ των ασφαλιστικών φορέων ποσών της προαναφερόμενης διάταξης εφαρμόζεται μόνο για οφειλές των δικαιούχων προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Στο Παράρτημα VIII της παρούσας έκθεσης περιλαμβάνονται 4 Πίνακες ανά ελεγχόμενο φορέα. Ειδικότερα, στον Πίνακα I υπάρχει ποσοτικοποίηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της περιόδου 2016-2017 και πληροφορίες ποιοτικής ανάλυσης για τα ποσά αυτά. Ο Πίνακας II εστιάζει στα ποσά που αφορούν το Πρόγραμμα Έκτακτης Χρηματοδότησης των Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων (ESM). Στον Πίνακα III καταγράφονται οι αιτίες δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και η εκτίμηση του Ε.Σ. για τη συνεισφορά καθεμιάς, ενώ στον Πίνακα IV καταγράφονται τα ποσά των συμψηφισμών που έγιναν από την Α.Α.Δ.Ε. έναντι οφειλών των τρίτων από φόρους.

²² Άρθρα 80 και 90 ν.4446/2016 και εγκύκλιος 2/56489/0026/21.7.2017 του Γ.Λ.Κ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3. Συστάσεις

Ι. Συστάσεις για την Αξιοπιστία Δεδομένων και Συστημάτων Αναφοράς (Reporting Systems)

Άμεση ενημέρωση των δελτίων της ΕΕΤΑΑ όταν αλλάζουν δεδομένα που αφορούν και παλαιότερα δελτία **(ΟΤΑ - Δ.ΑΘΗΝΑΙΩΝ)**

Αναβάθμιση πληροφοριακών συστημάτων **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα– 1^η ΥΠΕ, ΕΤΕΑΝ, ΟΜΜΑ, ΕΑΣ, ΕΤΕΑΕΠ, ΕΟΠΥΥ)**. Δημιουργία αυτοματοποιημένων διαδικασιών, ανάπτυξη εφαρμογών και διασύνδεση πληροφοριακών συστημάτων. **(ΑΑΔΕ / ΥΠΕΘΑ)** Ο σχεδιασμός του τακτικού Π/Υ του πρέπει να υποστηρίζεται ηλεκτρονικά **(ΥΠΕΘΑ)** και δη μέσω του ΠΣ του φορέα και όχι σε αρχεία Excel, με αυτόματη ενημέρωση των ανωτέρω κατά την καταχώρηση παραστατικών δαπανών/εσόδων **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ)**. Αυτόματη ενημέρωση του ΜΔ κατά την καταχώρηση παραστατικών δαπανών. Αυτόματη εξαγωγή όλων των απαραίτητων αναφορών από το ΠΣ. **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, ΕΟΠΥΥ)**. Διασύνδεση μέσω του ΠΣ όλων των επιμέρους διευθύνσεων **(ΕΟΠΥΥ)**.

Αλλαγές και βελτιώσεις στο ΜΔ, όπως τήρηση αναλυτικού βιβλίου ΜΔ **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – ΕΑΣ)**, εισαγωγή ημερομηνίας παραλαβής τιμολογίου από το λογιστήριο **(ΝΣΚ ΛΑΙΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,)** και ημερομηνίας υποχρέωσης εξόφλησης υποχρέωσης **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, ΟΤΑ - Δ. ΑΘΗΝΑΙΩΝ)**, καταχώρηση των δελτίων αποστολής προμηθευτών και σύνδεσή τους με τα αντίστοιχα τιμολόγια/πιστωτικά τιμολόγια **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ)**, υπολογισμό των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων τόσο βάσει ελληνικής όσο και βάσει ευρωπαϊκής νομοθεσίας **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,)**, υπολογισμό τόκων υπερημερίας **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, ΥΠΕΘΑ)**, απεικόνιση τιμολογίων που υπόκεινται πιθανόν σε παραγραφή και διαγραφή τους μετά τη διενέργεια της σχετικής διαδικασίας της παραγραφής **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, ΟΤΑ - Δ. ΑΧΑΡΝΩΝ)**, δυνατότητα απόδοσης εικόνας για συγκεκριμένο μήνα αναφοράς **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,)**, ενημέρωση με στοιχεία κατασχέσεων από προμηθευτές **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,)**.

Ικανοποίηση των συνταξιοδοτικών αιτημάτων με βάση την αρχική ημερομηνία υποβολής της αίτησης, αντί της ημερομηνίας καταχώρησης στο ΟΠΣ-ΕΦΚΑ. **(ΦΚΑ - ΕΦΚΑ)**. Ορθή καταγραφή των υποχρεώσεων με βάση την ημερομηνία παραλαβής του φορολογικού στοιχείου. **(ΥΠΕΘΑ)**

Τήρηση της μεθόδου FIFO κατά την εξόφληση των υποχρεώσεων **(ΑΑΔΕ, ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ, Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – ΕΤΕΑΝ, ΣΤΑΣΥ)**. Αυτόματος συσχετισμός μέσω του ΠΣ των πληρωμών με τα παλαιότερα τιμολόγια. **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,)**

Παρακολούθηση της χρονολογικής ωρίμανσης αποπληρωμής υποχρεώσεων άνω των 90 ημερών στις οικονομικές αναφορές της Α.Α.Δ.Ε. και δημιουργία αναλυτικών αναφορών παρακολούθησης υποχρεώσεων από επιστροφές φόρου Εισοδήματος και Φ.Π.Α. τόσο σε επίπεδο Δ.Ο.Υ. όσο και σε Κεντρικό. Επίσης, ορθή αποτύπωση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Α.Α.Δ.Ε. στο μηνιαίο δελτίο του Γ.Λ.Κ. ώστε να περιλαμβάνεται η πληροφόρηση για το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων άνω των 90 ημερών, και για τα Α.Φ.ΕΚ., τα Γραμμάτια Τρίτων και τις υποχρεώσεις για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί Α.Φ.ΕΚ. **(ΑΑΔΕ)**

Ξεχωριστή παρακολούθηση στη Γενική Λογιστική και στο Δημόσιο Λογιστικό των κινήσεων της χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα και να τακτοποιούνται εγκαίρως και ορθά οι λογιστικές εγγραφές σύμφωνα με τις πραγματικές εισροές-εκροές. **(ΦΚΑ - ΕΦΚΑ)**

Άμεση αναδρομική διόρθωση των δημοσιονομικών αναφορών αναφορικά με τις επίδικες και αμφισβητούμενες υποχρεώσεις που κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι περιλαμβάνονταν στις ληξιπρόθεσμες. **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα– ΣΤΑΣΥ)**

Αμφισβητούμενες ή/και επίδικες υποχρεώσεις πρέπει να αναφέρονται στις σωστές στήλες των μηνιαίων αναφορών (στήλη :Υποχρεώσεις υπό Αμφισβήτηση) και να μην περιλαμβάνονται στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. **(ΠΔΕ Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης)**

II. Συστάσεις για την μη δημιουργία νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

A. Συστάσεις για το Κεντρικό Σύστημα Προμηθειών – Διεξαγωγή Δημόσιων Διαγωνισμών Συστήματος Υγείας.

Πλήρης λειτουργία του κεντρικού φορέα ΕΚΑΠΥ για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των σωρευμένων προβλημάτων στον τομέα των αναθέσεων προμηθειών στον τομέα της υγείας. **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ,ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,)**

Δημιουργία «πρωτοκόλλου παραγωγής» ανά ιατρική πράξη (χειρουργική επέμβαση, νοσηλεία, φάρμακα, ασθένεια) όπου θα καθορίζονται συγκεκριμένα τα απαιτούμενα υλικά, αναλώσιμα και οι τεχνικές προδιαγραφές τους. Θεσμοθέτηση δικλίδων εσωτερικού ελέγχου, όπως αιφνιδιαστικοί έλεγχοι τήρησης των «πρωτοκόλλων παραγωγής», καθώς και των διοικητικών διαδικασιών (ενταλματοποίηση δαπανών, προμήθεια, εκκαθάριση δαπανών, πληρωμή προμηθευτών, ταμείο φορέα) **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ,ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,)**

Δημιουργία Ενιαίας Κωδικοποίησης και Κατηγοριοποίησης (classification) για αναλώσιμα, υγειονομικό υλικό και ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό βάσει διεθνών προτύπων. **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ,ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,)**

Δημιουργία Ενιαίων Τεχνικών Προδιαγραφών Υλικών, Αναλωσίμων και Εξοπλισμού και σύνταξη ηλεκτρονικών καταλόγων (e-catalogues) **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ)**

Δημιουργία Μητρώου Υλικών, Αναλωσίμων, Εξοπλισμού και Προμηθευτών **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ)**

Δημιουργία κοινών Bar-Code και Ιχνηλασιμότητας ανά υλικό, αναλώσιμο, εξοπλισμό **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,)**

Επίσπευση του χρόνου ολοκλήρωσης της Αξιολόγησης της Επιτροπής Διαγωνισμών **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,)**

Παρουσία όλων των μελών (ή των αναπληρωματικών) των Επιτροπών Παραλαβής κατά την παραλαβή υλικών. **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ,ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,)**

Ορθότερη διαχείριση Παρακαταθήκης – Ονομαστική Χρέωση Υλικών σε ασθενείς **(ΝΣΚ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,ΛΑΪΚΟ)**

B. Συστάσεις για την βελτίωση της διαχείρισης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (PublicFinancialManagement).

- Βελτίωση στην κατανομή του προσωπικού, επαρκή στελέχωση των υπηρεσιών με κατάλληλο και εκπαιδευμένο προσωπικό **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – 1^η ΥΠΕ, ΕΑΣ ΕΤΕΑΝ, ΟΜΜΑ / ΕΟΠΥΥ / ΑΑΔΕ / ΥΠΕΘΑ)** και ιδίως των τμημάτων λογιστηρίου και προμηθειών **(ΝΣΚ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,ΛΑΪΚΟ)**. Έγκριση νέου οργανογράμματος **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – 1^η ΥΠΕ, ΑΑΔΕ, ΕΟΠΥΥ).**
- Ενοποίηση και υιοθέτηση κοινού ΠΣ σε όλα τα Νοσοκομεία **(ΝΣΚ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,ΛΑΪΚΟ)**
- Εφαρμογή Αριθμοδεικτών, KPIs, Benchmarks **(ΝΣΚ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,ΛΑΪΚΟ)**
- Εφαρμογή Λογιστικής Κόστους – Cost Accounting **(ΝΣΚ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,ΛΑΪΚΟ)**

- Επίσπευση Εκκαθάρισης και Πληρωμής των Τιμολογίων με κεντρική παρακολούθηση των πληρωμών από το Υπουργείο Υγείας. **(ΝΣΚ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,ΛΑΪΚΟ)**
- Περιοδική Μηνιαία Κρατική Επιχορήγηση – Περιοδικές Μηνιαίες Εκταμιεύσεις από τον ΕΟΠΥΥ, με απλούστευση της σχετικής διαδικασίας και αύξηση των επιτοπίων ελέγχων.Τιμολόγηση προς τον ΕΟΠΥΥ εντός μηνός. **(ΝΣΚ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,ΛΑΪΚΟ)**
- Κατάρτιση Ρεαλιστικών Προϋπολογισμών (ΝΣΚ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,ΛΑΪΚΟ,Λοιπά Νομικά Πρόσωπα - ΕΑΣ)
- Συστηματική παρακολούθηση των διαθεσίμων και θέσπιση κανόνων διαχείρισής τους **(ΟΤΑ - Δ. ΑΘΗΝΑΙΩΝ)**
- Εκπόνηση στρατηγικού μεσοπρόθεσμου σχεδίου εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων μέσω σύνταξης καταστάσεων χρηματικών ροών. **(ΝΠΙΔ –ΕΑΣ)**
- Σύσταση **(ΟΤΑ - Δ. ΑΧΑΡΝΩΝ, Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – ΟΜΜΑ, ΥΠΕΘΑ)**, στελέχωση και διασφάλιση της ορθής λειτουργίας **(ΕΟΠΥΥ)** και ενεργοποίηση με προγραμματισμό σχετικών ελέγχων **(ΟΤΑ - Δ. ΑΘΗΝΑΙΩΝ)** Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Συμβολή του Υπουργείου Εσωτερικών προς αυτή την κατεύθυνση **(ΟΤΑ - Δ. ΑΧΑΡΝΩΝ)**.
- Διενέργεια ελέγχων ανά ιεραρχικό επίπεδο ή ανά στάδιο, κατά την διαδικασία παραγωγής των στοιχείων των δημοσιονομικών αναφορών, ειδικά για τις υποχρεώσεις και τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. **(ΠΔΕ Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης)**
- Οργάνωση του ανεξάρτητου Κοινού Σώματος Οικονομικών Επιθεωρητών (ΟΕ) των ΕΔ. **(ΥΠΕΘΑ)**
- Κατάρτιση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας/Υπηρεσίας (ΝΣΚ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,ΛΑΪΚΟ, ΕΟΠΥΥ, Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – ΟΜΜΑ)
- Δημιουργία Εσωτερικών Δικλείδων Ασφαλείας ανά διαδικασία (Internal Controls) **(ΝΣΚ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,ΛΑΙΚΟ)**
- Δημιουργία Εγχειριδίου Εσωτερικού Ελέγχου **(ΝΣΚ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ,ΛΑΪΚΟ)**
- Βελτιώσεις στη διαδικασία Διαχείρισης Κινδύνων στα Νοσοκομεία **(ΝΣΚ ΛΑΪΚΟ,ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ)**
- Εφαρμογή λογιστικού συστήματος σε δεδουλευμένη βάση **(ΕΟΠΥΥ, ΥΠΕΘΑ)**. Πιστή εφαρμογή των διατάξεων του Κλαδικού Λογιστικού σχεδίου των ΟΤΑ, με συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής του από τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής **(ΟΤΑ - Δ. ΑΘΗΝΑΙΩΝ, Δ. ΑΧΑΡΝΩΝ)**
- Έγκαιρη εφαρμογή του μηχανισμού επιστροφής clawback προς τους παρόχους υγείας, ιδανικά ανά 3μηνο. **(ΕΟΠΥΥ)**
- Αντιμετώπιση δομικών προβλημάτων του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα **(ΥΠΕΘΑ)**
- Βελτίωση των διαδικασιών εξέτασης καταγγελιών τραπεζών και επιπροσθέτως αξιολόγηση και παρακολούθηση των καταγγελιών **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – ΕΤΕΑΝ)**.
- Βελτίωση των διαδικασιών συλλογής, συγκέντρωσης και καταχώρησης των παραστατικών **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – 1^η ΥΠΕ)**
- Οι δαπάνες των προμηθειών των νοσοκομείων πρέπει να πραγματοποιούνται από τα οικεία νοσοκομεία και όχι από τις Υ.ΠΕ. **(Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – 1^η ΥΠΕ / ΦΚΑ - ΕΦΚΑ)**.

Γ. Συστάσεις για τη βελτίωση του σχετικού νομικού πλαισίου.

Αποσαφήνιση του νομικού πλαισίου για τους καταβαλλόμενους τόκους επί των αχρεωστήτως καταβληθέντων φόρων και για τον ορισμό της έννοιας των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων από επιστροφές φόρων. **(ΑΑΔΕ)**

Κωδικοποίηση της Φορολογικής Νομοθεσίας αναφορικά με τις Επιστροφές Φόρων. **(ΑΑΔΕ)**

Διερεύνηση της ενδεχόμενης κατάργησης της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων επιστροφής Φ.Ε.Ν.Π. & Φ.Ε.Φ.Π. προκειμένου η διαδικασία υποβολής φορολογικών δηλώσεων Φ.Ε.Ν.Π. & Φ.Ε.Φ.Π. να αποτελεί και αίτηση επιστροφής (εφόσον προκύπτει πιστωτικό υπόλοιπο μετά την εκκαθάριση των δηλώσεων), έτσι ώστε να μην υφίσταται η αναγκαιότητα της προσέλευσης των φορολογουμένων στη Δ.Ο.Υ. και της υποβολής έντυπης μορφής αίτησης. **(ΑΑΔΕ)**

30.3.2018**ΟΙ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Επίτροπος Ε.Σ.	Επίτροπος Ε.Σ.	Επίτροπος Ε.Σ.	Επίτροπος Ε.Σ.	Επίτροπος Ε.Σ.	Επίτροπος Ε.Σ.	Επίτροπος Ε.Σ.
-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Επιλογή των ελεγχόμενων φορέων ανά υποτομέα Φ.Γ.Κ.

Υποτομέας Κεντρικής Διοίκησης (Υπουργεία και Π.Δ.Ε.):

Επελέγησαν τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Εσωτερικών(Προστασίας του Πολίτη) και Π.Δ.Ε. των Υπουργείων Οικονομίας και Ανάπτυξης και Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων.

Οι ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις των Φ.Γ.Κ., όπως αυτές καταγράφονται στο Δελτίο Μηνιαίων Στοιχείων της Γενικής Κυβέρνησης που εκδίδεται από το ΓΛΚ με **ημερομηνία αναφοράς** την 31/08/2017, ανέρχονται περίπου στο ποσό των **€ 6,97 δις**, εκ των οποίων ποσό περίπου **€245 εκατ. ήτοι 3,5%** προέρχεται από την Κεντρική Διοίκηση (Υπουργεία) (**€ 177 εκατ.**) και το Π.Δ.Ε. (**€ 68 εκατ.**).

Οι ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις της Κεντρικής Διοίκησης ανέρχονταν την 31/08/2017 στο ποσό των € 177 εκατ. και του Π.Δ.Ε. στο ποσό των € 68 εκατ. Η ανάλυση των ανωτέρω ποσών ανά Υπουργείο είναι η εξής:

Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις με 31/08/2017			
Ποσά σε εκ. ΕΥΡΩ	Κρατικός Π/Υ	Τακτ. Π/Υ	ΠΔΕ
Υπουργεία			
Εσωτερικών	67	67	0
Εσωτερικών			
Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη	65	65	0
Οικονομίας και Ανάπτυξης	39	1	38
Εθνικής Άμυνας	35	35	
Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων			
Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων δικαιωμάτων			
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης			
Πολιτισμού και Αθλητισμού			
Οικονομικών (μείον Γενικών Κρατικών Δαπανών	20	20	0
Γενικές Κρατικές Δαπάνες	14	14	0
Περιβάλλοντος και Ενέργειας	1	1	0
Υποδομών και Μεταφορών	35	19	16
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής			
Μεταναστευτικής Πολιτικής			
Ψηφιακής Πολιτικής Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης			
Αποκεντρωμένες Διοικήσεις			
ΣΥΝΟΛΑ	244*	176*	68*

* Μικροδιαφορές σε σχέση με τα δημοσιευμένα στοιχεία οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις για λόγους παρουσίας

Από τα παραπάνω στοιχεία και με βάση το κριτήριο της σημαντικότητας της συνεισφοράς στο σύνολο των Ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων του υπο-τομέα, θα ελεγχθούν :

Για τον τακτικό Προϋπολογισμό οι φορείς :

A) Υπουργείο Εσωτερικών (Δημοσίας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη), με ύψος ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων 65 εκατ.

B) Υπουργείο Αμύνης , με ύψος ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων 35 εκατ.,

Το σύνολο των 2 φορέων καλύπτει το **41%** περίπου των ληξιπροθέσμων του Υπο-τομέα.

Για τον Προϋπολογισμό του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων οι φορείς :

A) Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, με ληξιπρόθεσμα 38 εκατ.

B) Υπουργείο Υποδομών και Δικτύων, με ληξιπρόθεσμα 16 εκατ.

Το σύνολο των 2 φορέων καλύπτει το **79,5%** περίπου των ληξιπροθέσμων του Υπο-τομέα.

Υποτομέας ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού

Επιλεγέντες φορείς : Δήμοι Αθηναίων, Αχαρνών, Περιστερίου, Παλλήνης Μαραθώνα, Πεντέλης ,

Περιφέρειες : Αττικής και Κ. Μακεδονίας

Παρατηρείται συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ σημαντικού ύψους , οι οποίες σύμφωνα με τα τελευταία δημοσιευμένα στοιχεία του Σεπτεμβρίου 2017 ανέρχονται σε **229.277.783,82 ευρώ για τους ΟΤΑ Α' βαθμού, σε 58.484.662 ευρώ για τους ΟΤΑ Β' βαθμού** και συνολικά σε 287.762.445,82 ευρώ για τους δύο βαθμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η ομάδα ελέγχου υπολόγισε τη διασπορά των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων τους την οποία βρήκε αρκετά σημαντική: με μέσο όρο ληξιπροθέσμων **τις € 915.512 ευρώ για τους 325 Δήμους** και 13 Περιφέρειες, και τυπική απόκλιση € 1.890.604,42²³ η επιλογή δείγματος φορέων απαιτούσε πέρα από αριθμητικά και ποιοτικά κριτήρια. Επομένως, για τους σκοπούς αυτού του ελέγχου **επιλέχθηκε ένα δείγμα Δήμων και Περιφερειών με κριτήρια το ύψος των ληξιπροθέσμων οφειλών, το μέγεθος των φορέων και το εάν είχαν ήδη ελεγχθεί τα τελευταία 4 χρόνια από το Υπουργείο Οικονομικών για τους λόγους γένεσης τέτοιων οφειλών.** Το τελευταίο κριτήριο αποσκοπούσε στον εντοπισμό αυτών των ΟΤΑ που με συστηματικό τρόπο δημιουργούν διαχρονικά ληξιπρόθεσμες οφειλές και επομένως δεν συμμορφώνονται (εκ πρώτης όψεως) στις συστάσεις για τη μη συσσώρευση αυτών.

Οι επιλεγέντες προς έλεγχο φορείς είναι: οι Δήμοι Αθηναίων, Περιστερίου, Αχαρνών, Μαραθώνα, Πεντέλης και Παλλήνης(ΟΤΑ α' βαθμού) και οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας (ΟΤΑ β' βαθμού) οι οποίοι δεν έχουν ελεγχθεί από το Υπουργείο Οικονομικών(Γεν. Δ/ση Δημοσιονομικών Ελέγχων). Η επιλογή των Δήμων Παλλήνης και Πεντέλης, οι οποίοι έχουν μικρό ύψος ληξιπροθέσμων οφειλών, έγινε με τυχαίο τρόπο.

Υποτομέας Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων Ε.Σ.Υ.

Η επιλογή των ελεγχόμενων Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. βασίστηκε στο ύψος των ληξιπροθέσμων οφειλών τους στις 31.12.2016, σύμφωνα με τα στοιχεία του Γ.Λ.Κ..

Ειδικότερα επιλέχτηκαν :

²³ Στοιχεία ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων του Υπουργείου Οικονομικών στις 31/8/2017.

Το Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ - ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ – ΠΟΛΥΚΛΙΝΙΚΗ» με τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του να ανέρχονται στις 31-12-2016 στο ύψος των 20.534.473,23 ευρώ.

το Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «ΛΑΙΚΟ» με τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του να ανέρχονται στις 31-12-2016 στο ύψος των 16.603.131,05 ευρώ.

το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «ΑΤΤΙΚΟΝ» με τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του να ανέρχονται στις 31-12-2016 στο ύψος των 25.888.404,15 ευρώ.

το Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ» με τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του να ανέρχονται στις 31-12-2016 στο ύψος των 12.268.037,93 ευρώ.

το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Πατρών «ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΒΟΗΘΕΙΑ» με τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του να ανέρχονται στις 31-12-2016 στο ύψος των 18.054.340,05 ευρώ.

το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας – Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας «ΚΟΥΛΤΙΜΠΑΝΕΙΟ - ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΙΟ » με τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του να ανέρχονται στις 31-12-2016 στο ύψος των 20.008.919,68 ευρώ.

Το σύνολο των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που αντιστοιχούν στα παραπάνω νοσηλευτικά ιδρύματα στις 31-12-2016 ανέρχεται στο ύψος των 101.089.268,16 ευρώ και αντιστοιχεί στο 22,48% των συνολικών ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των νοσηλευτικών ιδρυμάτων της χώρας, τα οποία ανέρχονται στο ύψος των 449.642.709,82 ευρώ.

Υποτομέας Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Οικονομικά στοιχεία.

Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., σύμφωνα με στοιχεία του Γ.Λ.Κ., ανέρχονταν σε ευρώ **1,136 δις** την 31/12/2016 και **1,109 δις** την 31/08/2017, που αντιστοιχούν στο **17,48%** και **17,06%** του συνόλου των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης, αντίστοιχα.

Σύμφωνα με την ηλεκτρονική υποβολή του φορέα και κατόπιν οδηγιών του Γ.Λ.Κ. (αρ.πρωτ. οικ.2/72433/ΔΠΓΚ/3-10-2017) πραγματοποιήθηκε αναθεώρηση των οικονομικών στοιχείων που αφορούσαν Δεκέμβριο 2016 μέχρι και Ιούνιο 2017, με αποτέλεσμα το ύψος των ληξιπροθέσμων 31/12/2016 να διαμορφώνεται σε 1,279 δις που αντιστοιχούν στο 19,68% του συνόλου των ληξιπροθέσμων των Φ.Γ.Κ.. Η αιτία αυτής της αναθεώρησης ήταν το άρθρο 55 του ν. 4486/2017 με το οποίο αναγνωρίζονται και εκκαθαρίζονται οφειλές του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ως Οργανισμού Σύνδεσης της Ελλάδος για την εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Κανονισμών 883/04 και 987/09 σε θέματα απόδοσης δαπανών για παροχές ασθενοείας σε είδος.

Σύμφωνα με τις μηνιαίες αναφορές του Οργανισμού προς το Γ.Λ.Κ. το καθαρό ποσό των ληξιπρόθεσμων οφειλών στις 31/12/2016 ανέρχεται στο ποσό των **€598 εκ.** και στις 31/8/2017 στο ποσό των **€326εκ.** αν υπολογιστεί η απαίτηση του Οργανισμού για rebate και clawback που δεν έχει συμψηφιστεί ακόμα.

Υποτομέας Α.Α.Δ.Ε.

Από το σύνολο των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από επιστροφές φόρων της Α.Α.Δ.Ε. κατά την 31/08/2017²⁴ συνολικού ποσού περίπου **2,1 δις ευρώ, ποσοστό 56% συγκεντρώνεται στη Δ.Ο.Υ Φ.Α.Ε. Αθηνών** με ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις ποσού **1,2 δις ευρώ** περίπου. Στην αρμοδιότητα της Φ.Α.Ε. Αθηνών εμπίπτει μεγάλος αριθμός ανωνύμων εταιρειών με σημαντικές οικονομικές συναλλαγές και κύκλο εργασιών, όχι

²⁴Χρησιμοποιήθηκαν τα μέχρι την ημερομηνία σύνταξης του Υπομνήματος Σχεδιασμού Ελέγχου διαθέσιμα στοιχεία από την ΔΗΛΕΔ, αναφορικά με τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις από επιστροφή φόρων κατά την 31/08/2017 ανά Δ.Ο.Υ.

όμως και φυσικά πρόσωπα. Για το λόγο αυτό, για τη διεξαγωγή του ελέγχου επιλέχθηκε τόσο η Φ.Α.Ε. Αθηνών, όσο και η **Δ.Ο.Υ. Κηφισιάς**. Η τελευταία στο σύνολο των λοιπών Δ.Ο.Υ. (πλην Φ.Α.Ε.) με ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις επιστροφής φόρων, συγκεντρώνει σημαντικές υποχρεώσεις προς νομικά και φυσικά πρόσωπα στο νομό Αττικής (**ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις ποσού ≈35 εκ. ευρώ**). Ως εκ τούτου, το αντικείμενο ελέγχου επικεντρώνεται στις προαναφερόμενες Δ.Ο.Υ.

Υποτομέας Φ.Κ.Α.

Επελέγησαν: Ι.Κ.Α., Ο.Α.Ε.Ε., Τ.Π.Δ.Υ.

Στον πίνακα που ακολουθεί απεικονίζεται το πλήθος των **εκκρεμών αιτήσεων** για απονομή σύνταξης την 31-12-2016, το οποίο ανερχόταν σε **248.064**, ενώ η **εκτιμώμενη δαπάνη** για την εκκαθάριση των εν λόγω ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων των Φ.Κ.Α., ανερχόταν στο ποσό των **1.399.016.093 ευρώ**.

Από τον πίνακα αυτό προκύπτει ότι ποσοστό **43,1%** του συνολικού ποσού των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων των Φ.Κ.Α., δηλαδή **603.198.961 ευρώ** αφορούσε στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις συντάξεων του **Ι.Κ.Α.** και ποσοστό **9,5%**, δηλαδή **133.550.613 ευρώ** αφορούσε στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις συντάξεων του Οργανισμού Απασχόλησης Ελεύθερων Επαγγελματιών (**Ο.Α.Ε.Ε.**). Οι ανωτέρω υποχρεώσεις από 1-1-2017 μεταφέρθηκαν στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής (Ε.Φ.Κ.Α.), ως καθολικό διάδοχο των προϋφιστάμενων ασφαλιστικών φορέων.

Ο έλεγχος θα εστιάσει στους ανωτέρω δύο φορείς απονομής κύριας σύνταξης, δεδομένου ότι κατά το παρελθόν αποτέλεσαν τους πιο αντιπροσωπευτικούς φορείς ασφάλισης λόγω του μεγάλου αριθμού των υπαχθέντων στην ασφάλισή τους προσώπων, αλλά και της εκτιμώμενης δαπάνης για εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους.

Πίνακας 1. Μέγεθος εκκρεμών αιτημάτων για απονομή σύνταξης στα πρώην Ι.Κ.Α. και Ο.Α.Ε.Ε.

	Arrears pensions claims (above 90 days of delay)			
	31/12/2016			
SSF	No of pending application not receiving temp pension	average pension of stock	average time pending (months)	estimated expenditure for clearance (rejections rates estimated by SSFs based on historical data)
OGA main	32.232	417	17	115.146.879
ΕΤΑΠ-ΜΜΕ main	320	852	13	3.500.000
NAT main	364	908	15	4.903.230
IKA main	58.327	528	23	603.198.961
ΟΑΕΕ main	24.264	471	14	133.550.613
ΕΤΑΑ pensions	8.096	943	17	126.532.236
TOTAL main pensions	123.603	517	19	986.831.918
ETEA supplementary	124.461			412.184.175
TOTAL main + supplementary pensions	248.064			1.399.016.093

Το **τέως Τ.Π.Δ.Υ.** επιλέχθηκε να ελεγχθεί, καθώς σύμφωνα με στοιχεία που συνέλεξε η Ομάδα Ελέγχου, η εκτιμώμενη δαπάνη για την εκκαθάριση των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων την 31/12/2016 για την καταβολή των **εφάπαξ αποζημιώσεων**, τις οποίες αυτό βαρύνεται να καταβάλει σε δικαιούχους, ανερχόταν σε **572.527.676 ευρώ** (Δημοσίευση Αυγούστου 2016).

Πίνακας 2. Μέγεθος εκκρεμών αιτήσεων τ. Τ.Π.Δ.Υ.

stock Ληξипροθέσμα σε τρίτους σε ευρώ	31/12/2016
ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΤΠΔΥ)	572.527.676
ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦ. ΥΠΑΛ. ΤΡΑΠ. & ΕΠΙΧΕΙΡ. ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ (ΤΑΥΤΕΚΩ)	124.011.601
ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (ΕΤΑΑ)	60.776.852
ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΤΩΤΕΡΩΝ ΠΛΗΡΩΜΑΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ	54.912.556
ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ	33.734.981
ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΚΑ - ΕΤΑΜ	7.883.667
ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΙΚΑ)	7.261.302
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ (ΟΑΕΕ)	0
ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΜΜΕ (ΕΤΑΠ - ΜΜΕ)	7.061
ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (ΕΤΕΑ)	3.084
ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ (ΤΑΠΙΤ)	117.817.958
ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΫΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΕΤΑΤ)	0
ΚΛΑΔΟΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΝΑΥΤΙΚΩΝ	0
ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΕΟΠΥΥ)	1.135.711.037
ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΠΞ ΠΑΡΟΧΩΝ (ΕΤΕΑΕΠ)	
ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (ΕΦΚΑ)	0
ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ	36.362.440
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΜΤΠΥ)	14.368.723
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (ΟΑΕΔ)	29.270.599
ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΥΕΘΑ/ΓΕΣ	7.178.000
ΟΙΚΟΣ ΝΑΥΤΟΥ	253.022
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΟΓΑ)	71.267
ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΚ. ΑΣΦ. & ΠΡΟΝ. ΑΠΑΣΧ. ΣΤΑ ΣΩΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛ. (ΤΕΑΠΑΣΑ)	598.393
ΝΑΥΤΙΚΟ ΑΠΟΜΑΧΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ (ΝΑΤ)	35.533
ΤΑΜΕΙΟ ΑΛΛΗΛ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ (ΤΑΠΕΤ)	0
ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ	0
ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ	0
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΤΡΑΤΟΥ	0
ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ	0
ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΚΑΙ ΘΥΜΑΤΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ	0
ΤΑΜΕΙΟ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟ ΣΤΡΑΤΟΥ	0
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΝΑΥΤΙΚΟΥ	0
ΤΑΜΕΙΟ (ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ) ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ	0
ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ	0
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ	0
ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕΡΙΣΜ.ΣΤΡΑΤΟΥ ΞΗΡΑΣ	0
ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΥΧΩΝ ΜΤΑ	0
ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΥΧΩΝ ΜΤΝ	0
ΙΔΡΥΜΑ ΕΞΟΧΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	0
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΤΟΜΕΑ	2.202.785.751

Πηγή: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Υποτομέας Λοιπά Νομικά Πρόσωπα

Επελέγησαν : Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (Ε.Α.Β.) Α.Ε., Σταθερές Συγκοινωνίες (ΣΤΑ.ΣΥ.) Οργανισμός Μεγάλου Μουσικής Αθηνών Α.Ε., Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ), Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα (Ε.Α.Σ.) Α.Ε., Α.Ε.,¹ Υγειονομική Περιφέρεια Αττικής.

Ο υποτομέας των Λοιπών Νομικών Προσώπων, σύμφωνα με τα στοιχεία του Γ.Λ.Κ., αριθμεί 441 νομικά πρόσωπα. Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του υποτομέα ανέρχονταν σε ευρώ **413,9 εκατ.** την 31/12/2016 και **459,125 εκατ.** την 31/08/2017, που αντιστοιχούν στο **6,3% και 7%** του συνόλου των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης, αντίστοιχα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 - Κατανομή φορέων ανά τάξη μεγέθους ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

	0-1 εκατ.	1 -10 εκατ	10 εκατ και πάνω	Φορείς που δεν αναφέρουν στοιχεία	Σύνολα
Αριθμός φορέων	374	26	9	32 *	441
Σύνολο ληξιπρόθεσμων κατηγορίας	€21,9 εκ.	€110,2 εκ.	€327 εκ.	0	459,1
Ποσοστό κατηγ στο σύνολο του Υποτομέα	5%	24%	71%	-	-

*Μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται Νομικά Πρόσωπα καταργηθέντα, μη ενεργά ή που βρίσκονται σε εκκαθάριση.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η με διαφορά σημαντικότερη κατηγορία είναι αυτή των φορέων με ληξιπρόθεσμα μεγαλύτερα των 10 εκατ. Οι φορείς που εμπίπτουν στο ως άνω κριτήριο είναι οι εξής :

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Κατάταξη φορέων με βάση το ύψος των ληξιπρόθεσμων που δήλωσαν 31/08/2017

A/A	ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΜΕ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΠΑΝΩ 10 ΕΚΑΤ	31/12/2016	31/8/2017	Παρ.	Διαφορές
1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΕ (Ε.Α.Β. Α.Ε.)	81.895.333	83.406.682		1.511.349
2	ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. (ΣΤΑΣΥ Α.Ε.)	30.896.192	62.366.983		31.470.791
3	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ	49.172.452	49.195.142		22.690
4	ΕΘΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΕΑΝ)	31.620.636	35.296.941		3.676.305
5	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε. (Ε.Α.Σ.)	22.143.936	30.747.893		8.603.957
6	ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.	19.040.751	23.095.594		4.054.844
7	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Ο.Α.Σ.Θ.)	14.708.897	16.853.118	ΕΚΤ	2.144.221
8	1Η ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ (Υ.Π.Ε.) ΑΤΤΙΚΗΣ	1.832.871	13.286.791		11.453.920
9	ΟΔΙΚΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. (Ο.ΣΥ. Α.Ε.)	45.378.253	12.753.860		-
	ΣΥΝΟΛΑ	296.689.320	327.003.003		30.313.683

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Ορισμός.

Ως ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ΠΔ 80/2016 (Α',145) ορίζονται οι απλήρωτες υποχρεώσεις μετά την πάροδο ενενήντα (90) ημερών είτε από την ημερομηνία που ορίζεται στη σχετική σύμβαση, είτε σε περίπτωση μη ύπαρξης σύμβασης ή έλλειψης σχετικού όρου από την ημερομηνία παραλαβής του παραστατικού που αποδεικνύει την ύπαρξη της οφειλής. Επιπρόσθετα σύμφωνα με την 2/57103/ΔΠΓΚ/23-06-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β', 1932), όπως τροποποιήθηκε με την 2/48342/ΔΠΓΚ/23-06-2017(ΦΕΚ Β', 2195) όμοια, για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης, ως ληξιπρόθεσμες ορίζονται, οι απλήρωτες υποχρεώσεις προς τρίτους, φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης, που αφορούν σε μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές, μετά από πάροδο ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης, όπως αυτή ορίζεται στην αρ.2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-2014 εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, οι οποίες: α) Είτε έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο δεσμεύσεων (του φορέα) και έχουν ενημερωθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΓΛΚ, στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων, μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, β) Είτε αφορούν νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων για τις οποίες δεν έχει πραγματοποιηθεί ανάληψη λόγω μη επαρκούς πίστωσης, όπως ενδεικτικά δαπάνες από εκτελεστές δικαστικές αποφάσεις ή δαπάνες από αποφάσεις διαιτησίας, και για τις οποίες ωστόσο έχουν ενημερωθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΓΛΚ στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων και εκθέσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του ΠΔ.80/2016 και τις αριθμ. 2/100018/0026/30-12-16, 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-14 και 2/57451/ΔΠΓΚ/24-07-12 εγκυκλίους του ΓΛΚ. Ειδικότερα, ως ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης, σύμφωνα με την 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-2014 εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και προκειμένου για δαπάνες που σχετίζονται με αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, ορίζεται : α) η ημερομηνία παραλαβής των αγαθών ή υπηρεσιών, όταν ο οφειλέτης παραλάβει το σχετικό τιμολόγιο πριν από την παραλαβή των αγαθών ή υπηρεσιών, β) η ημερομηνία παραλαβής των αγαθών ή υπηρεσιών, όταν το τιμολόγιο ή ισοδύναμο έγγραφο για πληρωμή δεν έχει βέβαιη ημερομηνία, γ) η ημερομηνία αποδοχής ή επαλήθευσης της αντιστοιχίας των παραλαμβανομένων αγαθών η υπηρεσιών με τα προβλεπόμενα στην οικεία σύμβαση, όταν προβλέπεται τέτοια διαδικασία στο νόμο ή τη σύμβαση, και εφόσον ο οφειλέτης παραλάβει το τιμολόγιο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο για πληρωμή νωρίτερα από την εν λόγω ημερομηνία, δ) εάν δεν συντρέχει καμία από τις ως άνω περιπτώσεις, τότε η ημερομηνία παραλαβής του τιμολογίου.

Για τους Φ.Κ.Α. : Ως ληξιπρόθεσμη ορίζεται η υποχρέωση του Φ.Κ.Α, όταν έχουν παρέλθει 90 ημέρες από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος για απονομή σύνταξης και δεν έχει εκδοθεί οριστική απόφαση συνταξιοδότησης (**άρθρο 6 ν.4281/2014**, Α' 160, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 4438/2016, Α' 220).

Για την περίπτωση της απονομής εφάπαξ αποζημίωσης η υποχρέωση ορίζεται ως ληξιπρόθεσμη όταν παρέλθουν 90 ημέρες από την υποβολή της απόφασης κανονισμού σύνταξης και η εν λόγω αποζημίωση δεν έχει καταβληθεί. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 56 του ν. 2084/1992 (Α' 165), προϋπόθεση για τη χορήγηση εφάπαξ βοηθήματος-αποζημίωσης αποτελεί η χορήγηση κύριας σύνταξης, γήρατος ή οριστικής αναπηρίας.

Για την ΑΑΔΕ: Το χρονικό διάστημα μετά την πάροδο του οποίου καθίστανται ληξιπρόθεσμες οι υποχρεώσεις της Α.Α.Δ.Ε. από επιστροφές φόρων, ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 42 του ν.4174/2013 «Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 170 Α'),

όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 2 του ν.4281/2014 (ΦΕΚ 160 Α')²⁶, σε 90 ημέρες από την ημερομηνία της υποβολής εγγράφου αιτήματος του φορολογουμένου, εκτός εάν προβλέπεται από άλλη διάταξη μικρότερο χρονικό διάστημα. Υποβολή εγγράφου αιτήματος του φορολογουμένου απαιτείται, σύμφωνα με την ΠΟΛ.1073/2004²⁷, για την επιστροφή Φ.Π.Α. Επίσης, κατά την ακολουθούμενη πρακτική, υποβολή έγγραφης αίτησης του φορολογουμένου απαιτείται και για την επιστροφή φόρου εισοδήματος σε νομικά πρόσωπα, η οποία προκύπτει από την υποβολή τροποποιητικής δήλωσης.

Δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, η υποχρέωση επιστροφής φόρου ορίζεται ως ληξιπρόθεσμη με βάση το χρόνο υποβολής σχετικής αίτησης, για τις επιστροφές φόρων, για τις οποίες δεν απαιτείται αίτηση του φορολογουμένου (π.χ. για επιστροφή φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, για επιστροφή φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων από αρχική δήλωση), δεν προσδιορίζεται σαφώς από το ισχύον νομικό πλαίσιο η δήλη ημέρα με την πάροδο της οποίας οι σχετικές υποχρεώσεις επιστροφής καθίστανται ληξιπρόθεσμες. Για τον προσδιορισμό ως ληξιπρόθεσμων των υποχρεώσεων αυτών, η Α.Α.Δ.Ε. συνάγει από τις διατάξεις του άρθρου 53 του ν.4174/2013, όπως τροποποιήθηκε με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 48 του ν.4223/2013 (ΦΕΚ 287 Α')²⁸, ότι οι υποχρεώσεις αυτές καθίστανται ληξιπρόθεσμες μετά την πάροδο 90 ημερών από την ημερομηνία εκκαθάρισης της αντίστοιχης φορολογικής δήλωσης.

²⁶Στην **παρ.2 του άρθρου 42 του ν.4174/2013** (ΦΕΚ 170 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζεται ότι: «Το επιστρεπτό ποσό καταβάλλεται στον φορολογούμενο εντός ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή εγγράφου αιτήματος του φορολογουμένου, εκτός εάν προβλέπεται μικρότερο χρονικό διάστημα από άλλη διάταξη της φορολογικής νομοθεσίας. Ειδικά για αιτήματα επιστροφής Φ.Π.Α. από υποκειμένους μη εγκατεστημένους στο εσωτερικό της χώρας, η Φορολογική Διοίκηση αποφαινεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη λήψη του σχετικού αιτήματος, εκτός εάν απαιτείται η προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων οπότε η ως άνω προθεσμία παρατείνεται μέχρι οκτώ (8) μήνες.»

²⁷ Η οποία εκδόθη σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1, του αρ.34, του ν.2859/00 (ΦΕΚ Α' 248): Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

²⁸Στις **παραγράφους 1 έως 3 του άρθρου 53 του ν.4174/2013** (ΦΕΚ 170 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζεται ότι: «1. Αν οποιοδήποτε ποσό φόρου δεν καταβληθεί εντός της «νόμιμης προθεσμίας καταβολής, ο φορολογούμενος υποχρεούται να καταβάλει τόκους επί του εν λόγω ποσού φόρου για τη χρονική περίοδο «από την επόμενη μέρα της λήξης της νόμιμης προθεσμίας». Σε περίπτωση εκπρόθεσμης ή τροποποιητικής δήλωσης καθώς και σε περίπτωση εκτιμώμενου, διορθωτικού ή προληπτικού προσδιορισμού του φόρου, ως αφετηρία υπολογισμού των τόκων λαμβάνεται η λήξη της προθεσμίας κατά την οποία θα έπρεπε να είχε αρχικά καταβληθεί, βάσει του νόμου, ο φόρος που προκύπτει από την εκπρόθεσμη ή τροποποιητική δήλωση ή από την πράξη προσδιορισμού. 2. Σε περίπτωση καταβολής υπερβάλλοντος ποσού φόρου (αχρεώστητη καταβολή), καταβάλλονται τόκοι στον φορολογούμενο για τη χρονική περίοδο από την ημερομηνία αίτησης επιστροφής του υπερβάλλοντος ποσού φόρου μέχρι την «ημερομηνία ειδοποίησης του φορολογούμενου για την επιστροφή»του, εκτός εάν η επιστροφή φόρου ολοκληρωθεί εντός ενενήντα (90) ημερών από την παραλαβή από τη Φορολογική Διοίκηση της αίτησης επιστροφής φόρου του φορολογουμένου. Για τους σκοπούς του προηγούμενου εδαφίου, εάν το υπερβάλλον ποσό φόρου συμψηφιστεί με άλλες οφειλές, το ποσό θεωρείται ότι επιστράφηκε κατά το χρόνο διενέργειας του συμψηφισμού. 3. Τόκοι επί των τόκων δεν υπολογίζονται και δεν οφείλονται.»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Το βασικό νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την λογιστική παρακολούθηση- αποτύπωση τους λογιστικούς κανόνες και την παραγωγή δημοσιονομικών αναφορών επί των οικονομικών μεγεθών, αλλά και την αποτύπωση, χρηματοδότηση, εξόφληση και εν γένει διαχείριση των ληξипροθέσμων οφειλών στους Φ.Γ.Κ. είναι το εξής:

Σύμβαση Οικονομικής Ενίσχυσης της Ελληνικής Δημοκρατίας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, το σχέδιο της οποίας κυρώθηκε με το **v. 4336/2015** (Α', 94) (παράγραφ. Β).

N. 4063/2012 (Α', 71), με τον οποίο κυρώθηκε η Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25.3.2011 που τροποποίησε το άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη-μέλη με νόμισμα το ευρώ.

ο **v. 4270/2014** (ΦΕΚ 143 Α') «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει κατά το ελεγχόμενο χρονικό διάστημα.

το Π.Δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α'145)

Η **2/57451/ΔΠΓΚ/24.7.2012 Εγκύκλιος του Γ.Λ.Κ.** «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων».

Η **2/100018/0026/30.12.2016 Εγκύκλιος του ΓΛΚ** «Κοινοποίηση διατάξεων σχετικά με την ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες και παροχή οδηγιών».

Η **οικ. 28249/12.9.2016 Εγκύκλιος του ΥΠΕΣΔΑ** (Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης) «Δημοσίευση προεδρικού διατάγματος περί ανάληψης υποχρεώσεων από τους διατάκτες».

Η **2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-2014 Εγκύκλιος του ΓΛΚ** «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου δεσμεύσεων».

Η **2/31585/ΔΠΓΚ/30.3.2012 Εγκύκλιος του ΓΛΚ** «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων του προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων».

N.4281/2014 (Α', 160) «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις». **Άρθρο 6, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 57 παρ. 1 του v.4438/2016(Α', 220).**

Η **2/57103/ΔΠΓΚ/23-06-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών** «Εκκαθάριση ληξипροθέσμων υποχρεώσεων» (Β', 1932), όπως τροποποιήθηκε με την **2/48342/ΔΠΓΚ/23-06-2017** όμοια (Β', 2195) .

Η **22880/12.6.2016 Εγκύκλιος (15/2016) του ΥΠΕΣΔΑ** (Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΥΠΕΣ) «Εκκαθάριση Ληξипροθέσμων Υποχρεώσεων».

Η **2/66222/13.9.2017 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών** περί αύξησης του Κ.Α.Ε. 2017 του υποφορέα 07-581 ΚΑΕ 9221 για την επιχορήγηση των Δήμων για την εξόφληση ληξипροθέσμων υποχρεώσεών τους.

Η **2/22717/0094/9.3.2011 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών** «Υποβολή Οικονομικών Στοιχείων Φορέων Γενικής Κυβέρνησης στο Υπουργείο Οικονομικών...» (Β', 474).

Η **2/82445/ΔΠΓΚ/24.12.2015 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών** «Στοχοθεσία-Πρόγραμμα εκτέλεσης προϋπολογισμού-Παρακολούθηση εκτέλεσης» (Β', 2934).

Η **B2.α/Γ.Π. οικ. 47295/11.7.2016 (Β', 2137) Απόφαση του Υπουργού Υγείας** «Διαγραφή απαιτήσεων Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων του Ε.Σ.Υ. έναντι του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.»

N. 4152/2013 (Α', 107) «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013».

Ο Ν. **4444/2016** (Α', 234) «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2017»

Η **278/4.1.2017 (Β', 1) Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης** «Ανάληψη συνολικής ετήσιας υποχρέωσης έναντι προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων για τα έργα του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων 2017».

Η **30733.21.3.2017** ΚΥΑ των Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών (Β', 940) «Διατιθέμενες πιστώσεις συνεχιζόμενων έργων ΠΔΕ έτους 2017».

Η **36396/28.3.2017** Εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης «Οδηγίες για την έγκριση και χρηματοδότηση του ΠΔΕ 2017».

Η **46274-22.09.2014 (Β 2573) ΚΥΑ** «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ.».

ΚΥΑ 141447/30.12.2016 (Β', 4319) «Τακτοποίηση πληρωμών Δημοσίων Επενδύσεων με τη λήξη του οικονομικού έτους 2016, χρηματοδότηση του ΠΔΕ 2017 και ρύθμιση σχετικών θεμάτων»

ο **v.3861/2010** (Α', 112) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο 'Πρόγραμμα Διαύγεια' και άλλες διατάξεις».

Ειδικά για τους υποτομείς:

Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

N.3918/2011 (ΦΕΚ 31 Α') «Διαρθρωτικές αλλαγές στο σύστημα υγείας και άλλες διατάξεις».

N.4052/2012 (ΦΕΚ 41 Α') «Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας και άλλες διατάξεις».

N.4238/2014 (ΦΕΚ 38 Α') «Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.), αλλαγή σκοπού Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και λοιπές διατάξεις».

N.4430/2016 (ΦΕΚ 205 Α') «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις». Άρθρο 52 παρ. 4, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 97 Ν.4486/2017.

Η **Φ.90380/25916/3294/2011 (ΦΕΚ 2456 Β')** ΚΥΑ «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας » όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Νοσοκομεία

ο **v. 1397/1983** (Α', 143) « Εθνικό σύστημα υγείας».

ο **v. 3867/2010** (Α', 128) «Εποπτεία ιδιωτικής ασφάλισης, σύσταση εγγυητικού κεφαλαίου ιδιωτικής ασφάλισης ζωής, οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών».

ο **v. 3984/2011** (Α', 150) «Δωρεά και μεταμόσχευση οργάνων και άλλες διατάξεις».

ο **v. 4132/2013** (Α', 59) «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις».

το **π.δ. 146/2003** (Α', 122) «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δημοσίων Μονάδων Υγείας».

η **B2.α/οικ.13532/16 Υ.Α.** (Β', 447) «Εκχώρηση και Συμψηφισμός ποσού 54.748.205,77 €, μεταξύ ΕΟΠΥΥ, Νοσοκομείων και Φαρμακευτικών Εταιρειών».

Εθνική Στρατηγική για τις δημόσιες συμβάσεις, η οποία εγκρίθηκε με την 50^Α/21.11.2017 Απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου για την Οικονομική Πολιτική **Φ.Κ.Α.**

ν. 4387/2016 (Α' 85): «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος - Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις».

ν. 4445/2016 (Α' 236): «Εθνικός Μηχανισμός Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής, ρυθμίσεις για την κοινωνική αλληλεγγύη και εφαρμοστικές διατάξεις του ν. 4387/2016 (Α' 85) και άλλες διατάξεις».

ν. 4093/2012 (Α'222): «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016 - Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν. 4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016». Άρθρο 1^ο, παρ.Γ, υποπαρ. Γ2.

ν. 399620/11 (Α', 170) «Αναμόρφωση του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας, ρυθμίσεις θεμάτων Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις».

ν. 2084/1992 (Α'165): «Αναμόρφωση της Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις».

Φ.80000/55949/14809/27.12.2016 (Β' 4288) ΚΥΑ «Διάρθρωση των οργανικών μονάδων του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.) (Ν.Π.Δ.Δ.)».

2/3872/ΔΠΓΚ/18.1.2017 (Β' 54) ΚΥΑ «Εκκαθάριση εκκρεμών αιτήσεων συνταξιοδότησης», όπως τροποποιήθηκε με την **2/49/435/ΔΠΓΚ/4.7.2017 (Β' 2275)** όμοια.

2/76469/ΔΠΓΚ/8.10.2014 (Β' 2671) ΚΥΑ «Εκκαθάριση ληξিপρόθεσμων υποχρεώσεων».

Νομιμοποιητικές διατάξεις για την εξόφληση υποχρεώσεων των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ.

N. 4486/2017 (Α', 115 και διορθ.σφαλμ. στο Α', 125) «Μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις».

Άρθρο 96

3.α. Δαπάνες για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, σίτισης-εστίασης και φύλαξης, από ατομικές συμβάσεις έργου ή εργασίας που έχουν συναφθεί μεταξύ νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας και φυσικών προσώπων βάσει του άρθρου 97 του ν. 4368/2016 (Α' 21) ή του άρθρου 63 του ν. 4430/2016 (Α' 205) ή του άρθρου 107 παρ.1 του ν. 4461/2017 (Α' 38) θεωρούνται σύννομες για όλη τη χρονική διάρκεια των συμβάσεων αυτών, εφόσον δεν υπερβαίνουν τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες κατά την έννοια του π.δ. 164/2004 (Α' 135) και εκκαθαρίζονται σε βάρος των πιστώσεων των προϋπολογισμών των οικείων φορέων.

β. Δαπάνες που έχουν προκύψει από ήδη παρασχεθείσες, έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, υπηρεσίες καθαριότητας, σίτισης-εστίασης, φύλαξης και συντήρησης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού προς νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας, θεωρούνται σύννομες και εκκαθαρίζονται σε βάρος των πιστώσεων των προϋπολογισμών των οικείων φορέων.

N. 4368/2016: Μέτρα επιτάχυνσης του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις.

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε5

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 73

Δαπάνες Δ.Υ.Πε.

"2. **Θεωρούνται νόμιμες οι δαπάνες των Δ.Υ.Πε.**, που πραγματοποιήθηκαν από 1.1.2015 έως και 31.10.2016, για την κάλυψη των αναγκών του Πρωτοβάθμιου Συστήματος Υγείας », καθώς και αυτές που πραγματοποιήθηκαν, μέχρι 31.12.2016, για την κάλυψη αναγκών των Νοσοκομείων," κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης της κείμενης περί προμηθειών νομοθεσίας, όσο και των διατάξεων του π.δ. 113/2010 και του ν. 3871/2010, με την προϋπόθεση της ύπαρξης των αντίστοιχων πιστώσεων στον προϋπολογισμό τους."

*** Η παρ.2, όπως είχε τροποποιηθεί με τα άρθρα 51 παρ.6 Ν.4384/2016 (ΦΕΚ Α 78) και 52 παρ.6 Ν.4410/2016 (ΦΕΚ Α 141) αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο έκτο παρ.2γ 4432/2016, ΦΕΚ Α 212/14.11.2016, οι δε μέσα σε « » λέξεις αυτής προστέθηκαν με το άρθρο 62 Ν.4486/2017, ΦΕΚ Α 115/7.8.2017.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ: Κατά το άρθρο 102 παρ.4 Ν.4461/2017, ΦΕΚ Α 38/28.3.2017:

"Η ισχύς των προβλεπομένων στην παρ. 2 του άρθρου έκτου του ν. 4432/2016 (Α`212) παρατείνεται μέχρι και την 28η Φεβρουάριου 2017.

3. Η ισχύς των προβλεπομένων στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 17 του ν. 4332/2015 (Α` 76) παρατείνεται έως τη δημοσίευση του παρόντος.

N. 4384/2016: ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ/Ακίνητα κλπ θέματα Υπ.Αγροτικής Ανάπτυξης/Θέματα Υπ.Υγείας κλπ

Άρθρο 51

1. Το άρθρο 97 του ν. 4368/2016 (Α` 21) αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης νόμου, οι κεντρικές, οι αποκεντρωμένες και όλες εν γένει οι υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, καθώς και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας, με απόφαση του Διοικητικού τους Συμβουλίου (Δ.Σ.) ή της Διοίκησης ή του κατά περίπτωση αρμόδιου οργάνου τους, δύνανται **για την καθαριότητα των κτιρίων της ευθύνης τους και του περιβάλλοντος χώρου αυτών, καθώς και για τις ανάγκες σίτισης και φύλαξής τους**, να συνάπτουν ατομικές συμβάσεις έργου ή μίσθωσης έργου ή παροχής υπηρεσιών, μέχρι τις 31.12.2017, με φυσικά πρόσωπα, που εργάζονται ή εργάζονται αυτοπροσώπως, χωρίς να απασχολούν προσωπικό, στον καθαρισμό ή τη φύλαξη ή τη σίτιση των παραπάνω φορέων, βάσει οποιασδήποτε έννομης σχέσης ή σύμβασης, συναφθείσας είτε απευθείας με τους φορείς αυτούς είτε με τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

β. Τα φυσικά πρόσωπα που συνάπτουν συμβάσεις σύμφωνα με το παρόν άρθρο υπάγονται στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Το κόστος σύναψης των συμβάσεων αυτών

βαρύνει και εκκαθαρίζεται σε βάρος των πιστώσεων των προϋπολογισμών των φορέων της παραγράφου α' του παρόντος και πρέπει να βρίσκεται εντός των ορίων των εγγεγραμμένων διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού τους, όπως αυτές έχουν εκτιμηθεί για την κάλυψη των αναγκών καθαριότητας, σίτισης και φύλαξης.

γ. Η συμφωνούμενη χρηματική αντιπαροχή κάθε ατομικής σύμβασης της παραγράφου α' δεν μπορεί να υπερβαίνει τη συνολική ανά φυσικό πρόσωπο μηνιαία αμοιβή που θα λάμβανε ένας μόνιμος υπάλληλος της αντίστοιχης κατηγορίας στον ίδιο φορέα. Στη διαμόρφωση της παραπάνω χρηματικής αντιπαροχής συμπεριλαμβάνονται και όλα τα αντίστοιχα προβλεπόμενα επιδόματα, προσαυξήσεις και αποζημιώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ενιαίου μισθολογίου, όπως εκάστοτε ισχύουν. Στο διαμορφούμενο κατά τον ανωτέρω τρόπο ποσό χρηματικής αντιπαροχής, δεν περιλαμβάνονται και δεν παρακρατούνται οι εργοδοτικές εισφορές, οι οποίες και υπολογίζονται, ως ποσοστό, επιπλέον στο ποσό αυτό.

δ. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, δύνανται να ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στη διαδικασία, τους όρους και σε κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με τις συμβάσεις του παρόντος άρθρου.

Συμβάσεις που έχουν συναφθεί έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 97 του ν. 4368/2016 (Α' 21), όπως ίσχυε, υπάγονται στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου από την ημερομηνία της σύναψής τους, οι δε σχετικές με αυτές δαπάνες θεωρούνται σύννομες και εκκαθαρίζονται σε βάρος των πιστώσεων των προϋπολογισμών των παραπάνω φορέων.»

2.α. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 44 του ν. 4368/2016 (Α' 21) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το ίδιο ισχύει και για όσους συμμετείχαν στην υπ' αριθμ. Α2γ/Γ.Π 7237/29.1.2016 προκήρυξη κενών και κενούμενων θέσεων Γενικών Νοσοκομείων - Κέντρων Υγείας, Π.Ε.Δ.Υ.-Κέντρων Υγείας, Π.Ε.Δ.Υ. - Πολυδύναμων Περιφερειακών Ιατρείων, Π.Ε.Δ.Υ. - Περιφερειακών Ιατρείων, Π.Ε.Δ.Υ. - Ειδικών Περιφερειακών Ιατρείων και πλοίων του Υπουργείου Υγείας και δεν επελέγησαν.»

β. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 44 του ν. 4368/2016 (Α' 21) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Τα ίδια δικαιώματα έχουν και οι επιλεγέντες από την υπ' αριθμ. Α2γ/Γ.Π 7237/29.1.2016 προκήρυξη κενών και κενούμενων θέσεων Γενικών Νοσοκομείων - Κέντρων Υγείας, Π.Ε.Δ.Υ. - Κέντρων Υγείας, Π.Ε.Δ.Υ. - Πολυδύναμων Περιφερειακών Ιατρείων, Π.Ε.Δ.Υ.-Περιφερειακών Ιατρείων, Π.Ε.Δ.Υ.-Ειδικών Περιφερειακών Ιατρείων και πλοίων του Υπουργείου Υγείας, μετά την ανάληψη της υπηρεσίας για την εκπλήρωση της υποχρεωτικής υπηρεσίας υπαίθρου.»

Ν 4332/2015: Τροποποίηση Κωδίκων

α)Ελλην.Ιθαγένειας,β)Μετανάστευσης/Μετεγγραφές φοιτητών κλπ
Άρθρο 17

«2. Θεωρούνται νόμιμες οι δαπάνες για την εξόφληση υποχρεώσεων των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και των Δ.Υ.Πε. που απορρέουν από προμήθειες υλικών-αγαθών και παροχή υπηρεσιών που διενεργήθηκαν μέχρι 31.10.2016, χωρίς την

υπογραφή σύμβασης, δεν αναφέρονται στο Παρατηρητήριο Τιμών που τηρεί η Ε.Π.Υ. (άρθρο 24, ν. 3846/2010), δεν υφίστανται προηγούμενες συμβάσεις και με την προϋπόθεση ότι είναι εντός των εγκεκριμένων πιστώσεων των προϋπολογισμών τους, των αντίστοιχων ετών αναφοράς.»

*** Η παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο έκτο παρ.2δ

N. 4432/2016, ΦΕΚ Α 212/14.11.2016.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ: Κατά το άρθρο 102 παρ.4 Ν.4461/2017,ΦΕΚ Α 38/28.3.2017:

"Η ισχύς των προβλεπομένων στην παρ. 2 του άρθρου έκτου του ν. 4432/2016 (Α`212) παρατείνεται μέχρι και την 28η Φεβρουάριου 2017.

«3. Δαπάνες του Γενικού Νοσοκομείου Σάμου που προέρχονται από την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών και έχουν πραγματοποιηθεί έως τις 31.12.2014, οι οποίες δεν έχουν εξοφληθεί λόγω ελλειπών δικαιολογητικών, δύνανται να ενταλματοποιηθούν και να πληρωθούν κατ εξαίρεση με μόνο παραστατικό το σχετικό τιμολόγιο, σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Νοσοκομείου εκάστου έτους, μέχρι τις 31.6.2017.»

*** Η παρ.3 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο έκτο παρ.3 Ν. 4432/2016, ΦΕΚ Α 212/14.11.2016.

4. Για λόγους δημοσίου συμφέροντος, οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για τις εκτελεσθείσες εργασίες, κατά παρέκκλιση των άρθρων 28 και 114 του Ν. 3669/2008 (Α` 116), όπως ισχύουν σήμερα και αφορούν: α) εργασίες στη Μονάδα Ειδικών Λοιμώξεων (Μ.Ε.Λ.), β) επισκευή των φρεατίων και του περιμετρικού δικτύου αποχέτευσης, γ) εργασίες εξυγίανσης του υπογείου της κύριας πτέρυγας του κεντρικού κτιρίου, δ) αναδιαρρύθμιση-ανακαίνιση-επισκευή τμήματος των Τακτικών Εξωτερικών Ιατρείων (Τ.Ε.Ι.) του Νοσοκομείου Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων «Α. ΣΥΓΓΡΟΣ», συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού τριακοσίων σαράντα χιλιάδων (340.000) ευρώ, είναι νόμιμες και δύνανται να πληρωθούν από τις εγκεκριμένες πιστώσεις του έργου με αριθμό «2014 ΣΕ 09100001» με τίτλο «Εκτέλεση διαφόρων εργασιών σε χώρους του Νοσοκομείου Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων Αθήνας «Α. ΣΥΓΓΡΟΣ» της ΣΑΕ 091(Εθνικό Σκέλος) του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Υγείας στο οποίο είναι ενταγμένες».

5. Η προθεσμία της παρ. 9 του άρθρου 66 του Ν. 4316/2014 παρατείνεται έως 31.12.2015.

N 4238/2014: Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας , αλλαγή σκοπού Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και λουπές διατάξεις
«Άρθρο 37

Για λόγους διασφάλισης του δημοσίου συμφέροντος, προστασίας της δημόσιας υγείας και ανυπέβλητης αναγκαιότητας, θεωρούνται νόμιμες οι δαπάνες που απαιτούνται για την εξόφληση υποχρεώσεων που απορρέουν από την παροχή υπηρεσιών σε νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., οι οποίες παρασχέθηκαν στα νοσοκομεία από τις ήδη εγκατεστημένες αναδόχους εταιρείες είτε στις συμβατικές τιμές είτε στις τιμές του Παρατηρητηρίου Τιμών της Ε.Π.Υ., εφόσον αυτές είναι χαμηλότερες μετά τη λήξη της

μεταξύ τους σύμβασης, κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Σεπτεμβρίου 2012 μέχρι και την 31η Οκτωβρίου 2016.»

*** Το άρθρο 37 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο έκτο παρ.2β Ν. 4432/2016 ΦΕΚ Α 212/14.11.2016.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ: Κατά το άρθρο 102 παρ.4 Ν.4461/2017, ΦΕΚ Α 38/28.3.2017:

"Η ισχύς των προβλεπομένων στην παρ. 2 του άρθρου έκτου του ν. 4432/2016 (Α`212) παρατείνεται μέχρι και την 28η Φεβρουάριου 2017.

6. Άρθρο 66 παρ. 28 ν. 3984/2011

28. Για λόγους διασφάλισης δημοσίου συμφέροντος και προστασίας της Δημόσιας Υγείας, καθίστανται νόμιμες οι δαπάνες που απαιτούνται για την εξόφληση υποχρεώσεων από προμήθειες ιατροτεχνολογικών προϊόντων, φαρμάκων και συναφών προς τις προμήθειες αυτές υπηρεσιών, που εναρμονίστηκαν με τις χαμηλότερες τιμές της εγχώριας αγοράς του Παρατηρητηρίου Τιμών του άρθρου 24 του ν. 3846/2010.

«Οι ως άνω δαπάνες απορρέουν από προμήθειες των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. συμπεριλαμβανομένων των Ψυχιατρικών και των Πανεπιστημιακών Κλινικών, των Νοσοκομείων Αρεταίειο και Αιγινήτειο, του Ωνάσειου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου και του Νοσοκομείου Παπαγεωργίου της Θεσσαλονίκης οι οποίες διενεργήθηκαν από την κατάθεση στη Βουλή του ν. 3867/2010 μέχρι 31.10.2016. »

*** Το δεύτερο εδάφιο της παρ.28 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο έκτο παρ.2^α Ν. 4432/2016, ΦΕΚ Α 212/14.11.2016.

*** ΠΡΟΣΟΧΗ: Κατά το άρθρο 102 παρ.4 Ν.4461/2017, ΦΕΚ Α 38/28.3.2017:

"Η ισχύς των προβλεπομένων στην παρ. 2 του άρθρου έκτου του ν. 4432/2016 (Α`212) **παρατείνεται μέχρι και την 28η Φεβρουάριου 2017.**

"Σε περίπτωση που για είδη των προηγουμένων εδαφίων δεν υπάρχουν στο Παρατηρητήριο Τιμών του άρθρου 24 του ν. 3846/2010 καταχωρημένες τιμές, οι δαπάνες που απαιτούνται για την εξόφληση των σχετικών υποχρεώσεων που απορρέουν από τις προμήθειες αυτές θεωρούνται νόμιμες εφόσον οι τιμές τους δεν υπερβαίνουν τις συμβατικές τιμές που είχε συμφωνήσει ο φορέας με την τελευταία συναφθείσα σύμβαση για τα ίδια είδη."

*** Το τελευταίο εδάφιο της παρ.28 προστέθηκε με το άρθρο 47 του Ν.4272/2014(ΦΕΚ Α 145/11.7.2014).

*** Η ισχύς των οριζόμενων στην παρ. 28, η οποία είχε παραταθεί (διαδοχικά με άρθρο 44 παρ. 3 του Ν. 4025/2011 ΦΕΚ Α 228, παρ. 9 άρθρου 14 Ν.4052/2012, ΦΕΚ Α 41, άρθρο τέταρτο παρ.3 Ν.4118/2013, ΦΕΚ Α 32, άρθρο 51 παρ.4β Ν.4384/2016, ΦΕΚ Α 78) μέχρι μέχρι 31.3.2016 με το άρθρο δέκατο τρίτο παρ.Β.1 Ν.4286/2014, ΦΕΚ Α 194, παρατάθηκε από τη λήξη της έως τις 30.6.2016 με το άρθρο 52 παρ.6 Ν.4410/2016, ΦΕΚ Α 141/03.08.2016.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΕΠΙΤΟΠΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΟΜΑΔΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Βλ. συνημμένο ηλεκτρονικό αρχείο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΠΙΝΑΚΕΣ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ-ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΠΙΣΤΩΤΩΝ

Βλ. συνημμένο ηλεκτρονικό αρχείο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΠΙΝΑΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Βλ. συνημμένο ηλεκτρονικό αρχείο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX

ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ-ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΚΘΕΣΗ Α.Α.Δ.Ε.

Βλ. συνημμένο ηλεκτρονικό αρχείο